

ถาม - ตอบ

ปัญหาข้าราชการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน

และปฏิบัติการวิจัย

ในประเทศ และต่างประเทศ

สารบัญ

ถาม - ตอบ ปัญหาข้าราชการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ

*****

คำถาม	หน้า
๑. คำถาม: การที่ส่วนราชการสั่งให้ข้าราชการไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ในประเทศ ข้าราชการผู้นั้นจะสามารถได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ได้หรือไม่	๑
๒. คำถาม: ระหว่างการลาศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ หากประสงค์จะไปดูงาน/ฝึกอบรม ต่างประเทศ จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง	๔
๓. คำถาม: ข้าราชการจะขอลาศึกษาในประเทศเป็นบางวัน เช่น ขอลาทุกวันพฤหัสบดีและศุกร์ เป็นเวลา ๓ เดือน ได้หรือไม่	๘
๔. คำถาม: การนับเวลาชดใช้กรณีลาศึกษาในประเทศมีหลักเกณฑ์อย่างไร	๙
๕. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาเพิ่มเติมภายในประเทศระดับปริญญาเอก เป็นเวลา ๓ ปี เป็นระยะเวลาเรียนขั้นต่ำของหลักสูตร จากนั้นได้ขอขยาระยะเวลาเรียนต่อแล้วอีก ๒ ครั้ง ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษา รวมแล้ว ๑ ปีการศึกษา แต่เนื่องจากงานทดลองยังไม่แล้วเสร็จ จะขอขยาระยะเวลาเรียนต่ออีกได้หรือไม่ ทั้งนี้หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๖.๖/ว๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เรื่อง ระยะเวลาที่จะอนุมัติให้ ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ ได้กำหนดให้ลาศึกษาระดับปริญญาเอกได้ ๔ ปี ดังนั้น หากลาแล้ว ๓ ปี จะขอลาต่อไปอีกได้หรือไม่ และจะได้รับเงินเดือนหรือไม่	๙
๖. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาต่อ ทำไมจึงไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีเพราะ การไปศึกษาก็ต้องเรียนหนักพอ/เครียดเหมือนกับการปฏิบัติงานเช่นกัน	๑๐
๗. คำถาม: พนักงานราชการจะเรียนต่อระดับที่สูงขึ้นได้หรือไม่	๑๑
๘. คำถาม: ทางกระทรวงมีคำสั่งให้ผู้บริหารไปฝึกอบรมในประเทศ โดยระหว่างนี้ได้ทำการแต่งตั้ง ผู้รักษาราชการแทน แต่ระหว่างที่ผู้บริหารลาฝึกอบรมจะขอกลับเข้ามาทำงานได้หรือไม่ โดยที่ในคำสั่งไม่ได้ระบุช่วงเวลาสิ้นสุดเอาไว้ แต่ระบุว่าจนกว่าจะกลับเข้ามาปฏิบัติราชการได้ตามปกติ	๑๑

ถาม – ตอบ ปัญหาข้าราชการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และปฏิบัติการวิจัย
ในต่างประเทศ

*****

คำถาม	หน้า
๙. คำถาม: ข้าราชการที่ได้ขออนุญาตให้ลาศึกษาต่อต่างประเทศ หากครบกำหนดสัญญาแล้วไม่เดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามสัญญา ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการทางวินัย อย่างไร	๑๒
๑๐. คำถาม: ขอลถามรายละเอียดของการเบิกจ่ายเงินของนักเรียนทุนระดับปริญญาเอก มีหลักเกณฑ์เบิกจ่ายค่าดำเนินการวิจัยในประเทศไทยอย่างไรบ้าง - ค่าตัวเครื่องบินไปกลับสามารถเบิกได้หรือไม่- หากอาจารย์ที่ปรึกษาจะเดินทางมาด้วยสามารถเบิกจ่ายได้หรือไม่ ค่าเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ ในการนำเสนองานวิจัย สามารถเบิกจ่ายได้หรือไม่	๑๔
๑๑. คำถาม: ทาง ก.พ. ใช้เกณฑ์อะไรในการประมาณเงินค่าเตรียมตัวเดินทางและค่าใช้จ่ายในแต่ละประเทศของนักเรียนทุนรัฐบาลในเมื่อค่าครองชีพในแต่ละประเทศไม่เท่ากัน	๑๕
๑๒. คำถาม: ข้าราชการที่ลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงหรือค่าใช้จ่ายรายเดือนด้วยหรือไม่	๑๕
๑๓. คำถาม: หากต้องการลาศึกษาต่อต่างประเทศโดยใช้ทุนส่วนตัว โดยไม่ขอรับเงินเดือนเพื่อจะได้ไม่ต้องมีภาระต้องชดใช้ทางราชการ จะทำได้หรือไม่	๑๖
๑๔. คำถาม: อยากทราบว่าข้าราชการพลเรือนลาศึกษาหรือที่ได้รับทุนให้ลาศึกษาต่อ ต่างประเทศ หากอยากกลับมาประเทศไทย (เช่น กลับมาเยี่ยมบ้าน หรือกลับมาเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น) ต้องขออนุญาตกลับเข้าประเทศไทยหรือไม่ มีกฎระเบียบ ที่สามารถอ้างอิงได้ในส่วนใด	๑๖
๑๕. คำถาม: รับราชการเป็นเภสัชกร อยากลาศึกษาต่อต่างประเทศใช้ทุนตัวเอง สาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวกับวิชาชีพ ลาโดยไม่ขอรับเงินเดือนได้ไหม	๑๘
๑๖. คำถาม: ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งติดการชดใช้ทุนลาศึกษาต่ออยู่ เมื่อลาออกไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยจะต้องชดใช้ทุนอย่างไรบ้าง และพนักงานมหาวิทยาลัยถือเป็นข้าราชการได้หรือไม่ จะขอไปชดใช้ทุนต่อ ณ มหาวิทยาลัยขณะเป็นพนักงานราชการได้หรือไม่	๑๙
๑๗. คำถาม: เป็นข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัย... ลาศึกษาต่อปริญญาเอก เมื่อปี ๒๕๓๒ หลังจาก ๕ ปีเหตุใดจึงไม่ได้รับเงินเดือน ทั้งที่ได้ขอขยายเวลาศึกษาอย่างต่อเนื่อง เหตุใดหลักเกณฑ์จึงแตกต่างจาก ก.พ.ซึ่งข้าราชการลาศึกษาสามารถได้รับเงินเดือนสูงสุดถึง ๖ ปี	๒๒

คำถาม	หน้า
๑๘. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาต่อต่างประเทศ หากต้องกลับมาประเทศไทยในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาโดยเหตุใด ๆ และต้องการจะรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการก่อนชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และจะกลับไปศึกษาใหม่โดยไม่ต้องทำเรื่องลาศึกษาอีกได้หรือไม่	๒๓
๑๙. คำถาม: หากจะลาศึกษาต่อเพื่อฝึกภาษาอังกฤษ ที่ต่างประเทศ แบบที่เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือน หรือ ๑ ปี สามารถลาได้หรือไม่ หากได้ มีขั้นตอนในการลาอย่างไร	๒๕
๒๐. คำถาม: ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการยังไม่ครบ ๑ ปี จะสามารถลาไปศึกษาต่อได้หรือไม่	๒๗
๒๑. คำถาม: หากข้าราชการมีความประสงค์จะขอลาไปทำวิจัย ณ ต่างประเทศ จะต้องดำเนินการเช่นใด	๒๘
๒๒. คำถาม: การนับเวลาชดใช้ทุนของข้าราชการจะเริ่มนับตั้งแต่วันรายงานตัวกลับมาปฏิบัติราชการหรือตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้จบการศึกษาตามที่ระบุในหนังสือรับรอง	๒๙
๒๓. คำถาม: มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้ออกนอกระบบราชการ (อยู่ในกำกับของรัฐ) ข้าราชการจึงลาออกและเปลี่ยนเป็นอัตราพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาแทน อยากทราบว่าในการขอลาศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน ณ ต่างประเทศของพนักงานฯ จะต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่	๒๙
๒๔. คำถาม: ในกรณีข้าราชการลาไปฝึกอบรม ณ ต่างประเทศใช้ระยะเวลาเพียง ๑-๕ วัน ต้องทำสัญญาหรือไม่ อย่างไร	๓๐
๒๕. คำถาม: กรณีเป็นข้าราชการลาศึกษาฯ ให้ทางสังกัดทำหนังสือถึงโรงพยาบาล เพื่อตรวจสุขภาพ และนำผลตรวจสุขภาพส่งให้ ก.พ. ใช้หรือไม่	๓๐
๒๖. คำถาม: กรณีข้าราชการไปสัมมนา ณ ต่างประเทศ จะต้องทำสัญญาและส่วนที่เกี่ยวข้อง เหมือนไปฝึกอบรมหรือไม่	๓๐
๒๗. คำถาม: หากข้าราชการมีความประสงค์จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา ข้าราชการสามารถไปศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่ต้องการได้หรือไม่	๓๑
๒๘. คำถาม: กรณีเป็นข้าราชการลาศึกษาฯ ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว จะขอไปศึกษาปริญญาโทเพิ่มเติมอีก อยากทราบว่าทางราชการมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในเรื่องนี้อย่างไร	๓๑
๒๙. คำถาม: กรณีที่ผู้รับทุน ก.พ. เป็นข้าราชการ แล้วสอบได้ทุนตามความต้องการของหน่วยงานอื่นจะต้องดำเนินการอย่างไร	๓๑
๓๐. คำถาม: กรณีที่ผู้รับทุนเป็นข้าราชการ แต่สอบได้ทุนตามความต้องการของหน่วยงานที่ไม่ใช่ราชการ จะสามารถโอนย้ายได้หรือไม่	๓๑

คำถาม	หน้า
๓๑. คำถาม: ข้าราชการปฏิบัติงานบริเวณชายแดนจะขอลาไปศึกษา หรือขอใช้เวลานอกเวลาราชการไปศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านได้หรือไม่	๓๒
๓๒. คำถาม: ข้าราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติงานรับราชการมาแล้ว ๓ ปี มีความประสงค์จะไปเรียนต่อแพทย์ที่ประเทศฟิลิปปินส์ สามารถจะขอลาไปศึกษาต่อได้หรือไม่	๓๓
๓๓. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาระดับปริญญาเอก และสอบเรียบร้อยแล้วทุกอย่าง ระหว่างรอผลสอบสามารถทำ Post-Doctoral ต่อได้เลย หรือไม่	๓๖
๓๔. คำถาม: กรณีที่จัดส่งเอกสารประกอบเรื่องของข้าราชการลาศึกษาไม่ครบถ้วนต้องทำอย่างไร	๓๖
๓๕. คำถาม: ข้าราชการจะขอลาศึกษา ณ ต่างประเทศ แต่ไม่มีผลสอบภาษาอังกฤษตามที่ ก.พ. กำหนดได้หรือไม่	๓๗
๓๖. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาหรือยุติการศึกษาจะต้องเดินทางกลับมารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในกำหนดเวลาอย่างไร	๓๘
๓๗. คำถาม: ข้าราชการไม่ยื่นเรื่องขอขยายเวลาล่วงหน้าก่อนครบกำหนดวันลา	๔๐
๓๘. คำถาม: เนื่องจากมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้เปิดหลักสูตรโครงการวิจัย(ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์แผน ก.) ซึ่งคุณสมบัติของผู้รับสมัครต้องจบปริญญาโทแผน ข. (สารนิพนธ์)มาแล้วเพื่อปรับวุฒิการศึกษาให้เทียบเท่ากับบุคคลที่จบปริญญาโทวิทยานิพนธ์แผน ก. โดยเมื่อจบหลักสูตรโครงการนี้จะได้รับประกาศสัมฤทธิ์บัตรเพื่อใช้ประกอบยืนยันว่าได้จบปริญญาโทแผน ก.(แต่ไม่ได้รับใบปริญญาเพิ่ม) หากมหาวิทยาลัยออกใบรับรองเพื่อทำโครงการดังกล่าวไว้แล้ว แต่ติดขัดตรงที่ไม่ทราบระเบียบการลาศึกษาต่ออยากทราบว่า จะลาศึกษาต่อในโครงการวิจัยดังกล่าวเพื่อทำวิทยานิพนธ์ได้หรือไม่ มีระเบียบ กฎ อย่างไร	๔๐
๓๙. คำถาม: กรณีข้าราชการสำเร็จการศึกษาปริญญาโทแล้วขอไปศึกษา M.Phil จะถือว่าเป็นการศึกษาชั้นปริญญาโทที่ซ้ำซ้อนกับที่ได้สำเร็จมาแล้วหรือไม่ จำเป็นหรือไม่ที่ต้องเรียนปรับพื้นฐานในสาขาที่สำเร็จมาแล้ว และ สกพ. มีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร	๔๑
๔๐. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาโดยรับทุนรัฐบาลจีน (CSC) โดยตรงไม่ผ่านส่วนราชการ ขออนุญาตว่า ๑. จะถือว่าทุนดังกล่าวเป็นทุนประเภทใด ๒. ข้าราชการจะตรวจสุขภาพจากโรงพยาบาลทั่วไปตามแบบฟอร์มของโรงพยาบาลนั้น ๆ ได้หรือไม่ ๓. มหาวิทยาลัยในจีนตอบรับไม่ได้ต้องการคะแนนภาษาอังกฤษ ต้องยื่นผลสอบภาษาอังกฤษในการขออนุญาตหรือไม่	๔๑

คำถาม	หน้า
๔๑. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาจะขอกลับประเทศไทยชั่วคราวและรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการโดยไม่ยุติการศึกษาได้หรือไม่	๔๓
๔๒. คำถาม: แนวในการกำกับดูแลข้าราชการลาศึกษาให้พยายามศึกษาโดยอุตสาหกรรมและสำเร็จการศึกษาโดยเร็ว สำนักงาน ก.พ. มีแนวทางปฏิบัติเรื่องนี้หรือไม่	๔๕
๔๓. คำถาม: การกำหนดให้ข้าราชการลาศึกษา ได้รับเงินเดือนเป็นเวลาเท่าใด ส่วนราชการมีแนวทางในการพิจารณาอย่างไร และกรณีที่ขอลาศึกษาในระดับเดียวกันหลายครั้งจะสมควรนับระยะเวลาลาศึกษาโดยได้รับเงินเดือนแยกจากกันได้หรือไม่	๔๖
๔๔. คำถาม: กรณีข้าราชการสังกัดองค์กรอิสระ (เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง ปปช. ปปง. สตง. เป็นต้น) ในการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศ จะต้องส่งเรื่องให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ๒๕๔๙ หรือไม่	๔๗
๔๕. คำถาม: การอนุญาตให้ข้าราชการเดินทางไปศึกษา ฝึกอบรม ในสหรัฐอเมริกา จะต้องจัดทำ Visa ประเภทใด	๔๗
๔๖. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาขอกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราวได้หรือไม่	๔๙
๔๗. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาจะขอลาคลอดบุตรได้หรือไม่	๕๐

ถาม – ตอบ ปัญหาข้าราชการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และปฏิบัติการวิจัยในประเทศ

*****

๑ คำถาม: การที่ส่วนราชการสั่งให้ข้าราชการไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ในประเทศ ข้าราชการผู้นั้นจะสามารถได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ได้หรือไม่

คำตอบ: ขอเรียนว่า กรณีที่ส่วนราชการสั่งให้ข้าราชการไปฝึกอบรม ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการ พลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ข้อ ๙ กำหนดไว้ว่า “การให้ ข้าราชการไปฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขนี้ ถือเป็นกรให้ข้าราชการเดินทางไปราชการตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔”

และเมื่อถือว่าเป็นการไปราชการ ข้าราชการผู้นั้นจึงมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เช่นเดียวกับข้าราชการที่ปฏิบัติราชการปกติ และมีได้มีปัญหาคงห้ามตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้น เงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ (๖) ซึ่งกำหนดว่า “ในครั้งที่แล้วมา สำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน”

กรณีที่จะต้องพิจารณาว่า ข้าราชการมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่า ๔ เดือนตามข้อ ๘ (๖) หรือไม่ จะเกิดขึ้นเฉพาะกรณีที่ ข้าราชการผู้นั้นมีความประสงค์จะขอลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ด้วยตนเอง (ราชการมิได้ส่งไปและมีใช้โครงการของทางราชการ) จะต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาของ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๔ ซึ่งกำหนดว่า

“ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ให้เสนอ หรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง เพื่อพิจารณา อนุญาต

สำหรับการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง เพื่อพิจารณาอนุญาต ....”

ดังนั้น โดยสรุป การที่ราชการส่งข้าราชการไปเข้ารับการฝึกอบรมจะถือว่าข้าราชการผู้นั้นไปราชการ และข้าราชการผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เพราะเจตนารมณ์ของข้อ ๙ ว ๒๒/๒๕๕๒ ต้องการคงสิทธิของข้าราชการที่ทางราชการส่งไปฝึกอบรมในประเทศ ให้ได้รับสิทธิที่จะได้รับการพิจารณา เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ (เช่นเดียวกับระเบียบหรือหลักเกณฑ์เดิม)

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้เคยตอบข้อหารือเรื่องนี้ไว้เป็นแนวทางแล้วตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘.๑/๓๐๙ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง กรณีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการที่เข้ารับ การศึกษาเพิ่มเติมและฝึกอบรมในประเทศ

ด่วนมาก
ที่ นร ๑๐๐๘.๑/ ๓ ๐ ๙

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง กรณีการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการที่เข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมและฝึกอบรมในประเทศ
เรียน อธิบดีกรมราชทัณฑ์

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนมาก ที่ ยธ ๐๗๐๒.๔/๓๓๒ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/๖๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมราชทัณฑ์ขอหารือเกี่ยวกับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนของ
ข้าราชการในสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่ได้รับการอนุมัติไปศึกษาอบรมภายในประเทศตั้งแต่
ต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการไปศึกษา
เพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หรือไม่ และมีสิทธิได้รับการพิจารณา
เลื่อนเงินเดือนหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า

๑. การลาไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยในประเทศตามหนังสือ
ที่อ้างถึง ๒ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม
ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ส่วนราชการต้องพิจารณาหลักสูตรหรือแนวทาง
การฝึกอบรมต้องสอดคล้องหรือเป็นประโยชน์กับงาน หรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และเป็น การไปฝึกอบรม
ในสถาบันหรือหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติราชการตาม
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของ
ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ผู้บังคับบัญชาที่อาจพิจารณาให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับการพิจารณา
เลื่อนเงินเดือนได้

๒. หากเป็นกรณีที่ส่วนราชการอนุญาตให้ข้าราชการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือ
ปฏิบัติงานวิจัยเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้าราชการผู้นั้นจะต้องมี
ระยะเวลาการปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือนของรอบระยะเวลาการประเมินครั้งปีงบประมาณ จึงจะมี
สิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ (๖)
กำหนดไว้ว่า “ในครั้งปีที่แล้วมา สำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยใน
ประเทศ หรือต่างประเทศ ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน”

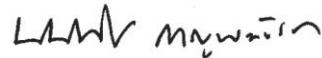
/คังนั้น...

ดังนั้น กรณีที่กรมราชทัณฑ์หรือตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยในประเทศตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ เพื่อประโยชน์ของทางราชการและความจำเป็นของตำแหน่งงาน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน มาใช้ประโยชน์ตามภารกิจของส่วนราชการได้ ผู้บังคับบัญชาที่อาจพิจารณาให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนได้ แต่หากเป็นการอนุญาตให้ข้าราชการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาการเลื่อนเงินเดือนให้กับข้าราชการผู้นั้นได้หากข้าราชการผู้นั้นมีระยะเวลาการปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือนของรอบระยะเวลาการประเมินครั้งปีงบประมาณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายหนทกร กาญจนะจิตรา)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบงานตำแหน่งและค่าตอบแทน

กลุ่มบริหารค่าตอบแทน

โทร. ๐ ๒๕๔๓ ๑๕๕๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๓ ๑๔๓๗

*****

๒. คำถาม ระหว่างการลาศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ หากประสงค์จะไปดูงาน/ฝึกอบรมต่างประเทศ จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

คำตอบ: ในปัจจุบันมีการศึกษาต่อในประเทศหลายหลักสูตรและหลายสถาบัน มักจัดให้มีการเรียนการสอนส่วนหนึ่งในประเทศและจัดให้ผู้เรียนไปฝึกอบรม ดูงาน หรือไปเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ในต่างประเทศ แนวทางการจัดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาดังกล่าว หากผู้เรียนเป็นบุคคลทั่วไปที่ไม่มีข้าราชการก็ไม่น่าจะมีปัญหา แต่ในกรณีที่ผู้เรียนเป็นข้าราชการจะทำให้เกิดปัญหาในแง่ข้อกฎหมาย

กล่าวคือ ข้าราชการผู้นั้นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาศึกษาของข้าราชการประเภทนั้น เช่น ข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ ฯลฯ และการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี หรือปริญญาโท หรือปริญญาเอกในประเทศ ผู้เรียนที่เป็นข้าราชการอาจจะต้องลาศึกษาตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ หากเป็นการศึกษาเพิ่มเติมในเวลาราชการ หรืออาจจะต้องลาศึกษาหากเป็นการศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาราชการ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของแต่ละหลักสูตร

และในกรณีที่ข้าราชการซึ่งกำลังศึกษาเพิ่มเติมในประเทศมีความประสงค์จะเดินทางไปฝึกอบรม ดูงาน หรือเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ ณ ต่างประเทศ โดยกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรในประเทศ การดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าวจะมีปัญหาในแง่ข้อกฎหมาย เนื่องจากการอนุญาตให้ข้าราชการเดินทางไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือไปเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ ณ ต่างประเทศ (ตามข้อเท็จจริงมักไม่เข้าข่ายการไปปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ เพราะไม่ตรงตามเงื่อนไขของการไปปฏิบัติการวิจัย แต่มักจะเข้าข่ายการไปอบรมการทำวิจัยมากกว่า) ข้าราชการที่จะไปฝึกอบรม ดูงาน หรือเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ ณ ต่างประเทศ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยและดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙

ทั้งนี้ การพิจารณาอนุมัติจะต้องแยกการดำเนินการออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) การพิจารณาอนุมัติและออกคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของข้าราชการประเภทนั้น เช่น สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญก็ต้องพิจารณาให้ไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ และระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒) การพิจารณาอนุมัติและออกคำสั่งให้ข้าราชการไปฝึกอบรม หรือดูงาน (การไปเก็บข้อมูลและจัดทำวิทยานิพนธ์ ณ ต่างประเทศมักขออนุญาตเป็นขอไปฝึกอบรมวิจัย) จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยและดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕

ทั้งนี้ บางหน่วยงานได้ตัดปัญหาในการพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการลาศึกษาในประเทศหรือศึกษา
นอกเวลาราชการและจะขอไปฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ต่างประเทศระยะสั้น โดยการให้ข้าราชการผู้นั้นลาฝึก
หรือลาพักผ่อนไปแทน

ในกรณีเช่นนี้ จะต้องแยกข้อพิจารณา คำสั่ง และอ้างอิงระเบียบหรือหลักเกณฑ์ แตกต่างกัน ดังนี้

๑) เรื่องการลาต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่ง ข้อ ๓๔
กำหนดว่า

“ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ
ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง เพื่อ
พิจารณาอนุญาต

สำหรับการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ให้เสนอหรือ
จัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง เพื่อพิจารณา
อนุญาต เว้นแต่ข้าราชการกรุงเทพมหานครให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อปลัดกรุงเทพมหานคร”

ในกรณีที่ไม่เข้าข่ายการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ข้าราชการจะต้องลา
ฝึก หรือลาพักผ่อน โดยจะต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังนี้

ข้อ ๑๙ “ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาฝึกส่วนตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชา
ตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่
สามารถรอรับอนุญาตได้ทัน จะเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมด้วยระบุเหตุจำเป็นไว้แล้วหยุดราชการไปก่อนก็ได้
แต่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว

ในกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่อาจเสนอหรือจัดส่งใบลาก่อนตามวรรคหนึ่งได้ ให้เสนอหรือ
จัดส่งใบลาพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตทันทีในวันแรกที่มา
ปฏิบัติราชการ

ข้อ ๒๑ “ข้าราชการมีสิทธิลาฝึกส่วนตัว โดยได้รับเงินเดือนปีละไม่เกิน ๔๕ วันทำการ”

ข้อ ๒๔ “ข้าราชการมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ .....

ข้อ ๒๕ “ถ้าในปีใดข้าราชการผู้ใดมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วแต่ไม่
ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อ ๆ ไปได้ แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวัน
ลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ

สำหรับผู้ที่ได้รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธิในวันลาพักผ่อนสะสม
รวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ”

ข้อ ๒๖ “ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาพักผ่อน ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชา
ตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้”

ข้อ ๑๓ “ข้าราชการซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศในระหว่างการลาตามระเบียบนี้ หรือ ใน
ระหว่างวันหยุดราชการ ให้เสนอขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการหรือ

หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง สำหรับหัวหน้าส่วนราชการให้เสนอขออนุญาตต่อปลัดกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงและข้าราชการในราชบัณฑิตยสถานให้เสนอขออนุญาตต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ส่วนปลัดกรุงเทพมหานครให้เสนอขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

การอนุญาตของหัวหน้าส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง เมื่ออนุญาตแล้วให้รายงาน ปลัดกระทรวงทราบด้วย”

๒) การไปฝึกอบรม ศึกษาน หรือเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ มักทำเป็นขอให้ข้าราชการไปฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยและศึกษาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งกำหนดไว้ว่า

ข้อ ๘ “การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ให้ส่วนราชการพิจารณาถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ความจำเป็นและความต้องการของทางราชการที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชา และระดับความรู้ที่เหมาะสมแก่หน้าที่ที่กำหนด ซึ่งต้องกำหนดโครงการศึกษาหรือฝึกอบรม และแผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเป็นการแน่นอน

(๒) สาขาวิชาและระดับความรู้ที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ นั้น ต้องเป็นสาขาและระดับที่ทางราชการต้องการมาก ซึ่งไม่มีการศึกษาในประเทศ หรือมีแต่ยังไม่เพียงพอหรือไม่สูงพอ ซึ่งโดยปกติจะให้ไปศึกษาได้เฉพาะในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีและไม่สูงกว่าปริญญาโท

ถ้าส่วนราชการใดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากต่างประเทศในสาขาวิชาที่สำคัญมาก และจะให้ข้าราชการไปศึกษาในระดับนั้นก็ดี หรือต้องการจะใช้ผู้มีความรู้ระดับปริญญาเอกเป็นพิเศษ และจะให้ข้าราชการไปศึกษาในระดับนั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ หรือข้อ ๑๕ แล้วแต่กรณี พิจารณานุมัติเป็นพิเศษ ตามควรแก่กรณีเป็นรายๆ ไป แต่สำหรับการอนุมัติให้ไปศึกษาระดับปริญญาเอก โดยปกติจะอนุมัติให้เฉพาะผู้ที่กลับมาทำการสอนในระดับที่ส่วนราชการยืนยันเหตุผลความจำเป็นที่ชัดเจนว่าต้องใช้ผู้มีคุณวุฒิในระดับปริญญาเอก หรือกลับมาทำการวิจัย หรือผู้ที่มีผลการศึกษา ดีเด่นเป็นพิเศษ หรือ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมาย อาจพิจารณาให้ตามเหตุผลความจำเป็นเฉพาะกรณีก็ได้”

ข้อ ๙ “การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ส่วนราชการเจ้าสังกัดต้องพิจารณาถึงอัตรากำลังที่มีอยู่ โดยให้มีผู้อยู่ปฏิบัติงานเพียงพอ ไม่ให้เสียราชการ และไม่ต้องตั้งอัตรากำลังเพิ่ม”

ข้อ ๑๖ “ให้ส่วนราชการทำสัญญาผูกมัดให้ข้าราชการที่ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ กลับมารับราชการตามแผนงานหรือโครงการ และในส่วนราชการที่ทางราชการกำหนดเป็นระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ

ข้าราชการผู้ใดไม่ได้รับราชการตามสัญญา ต้องชดใช้เงินให้แก่ทางราชการ ดังนี้

(๑) สำหรับผู้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ด้วยทุนประเภท ๑ (ก) หรือทุนประเภท ๑ (ค) ให้ชดใช้ทุน เงินเดือนที่ได้รับระหว่างศึกษา หรือฝึกอบรม และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือ กับให้ใช้เงินอีก

จำนวนหนึ่งเท่าของจำนวนทุน เงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือดังกล่าวให้เป็นเบี้ยปรับแก่ทางราชการอีกด้วย

(๒) สำหรับผู้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ด้วยทุนประเภท ๑ (ข) ให้خذใช้เงินเดือนที่ได้รับระหว่างศึกษา หรือฝึกอบรม และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือ กับให้ใช้เงินอีกจำนวนหนึ่งเท่าของจำนวนเงินเดือนและเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือดังกล่าวให้เป็นเบี้ยปรับแก่ทางราชการอีกด้วย

สำหรับส่วนที่เป็นเงินทุนที่ได้รับให้خذใช้เป็นเบี้ยปรับรายเดือน ตามจำนวนที่กระทรวงการคลังและสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศกำหนดขึ้น โดยใช้ฐานอัตราค่าใช้จ่ายที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดสำหรับผู้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ เป็นเกณฑ์

(๓) สำหรับผู้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ด้วยทุนประเภท ๒ ให้خذใช้เงินเดือนที่ได้รับระหว่างศึกษา หรือฝึกอบรม และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือ กับให้ใช้เงินอีกจำนวนหนึ่งเท่าของจำนวนเงินเดือน และเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือดังกล่าวให้เป็นเบี้ยปรับแก่ทางราชการอีกด้วย

ในกรณีที่ผู้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม กลับมาแล้วรับราชการไม่ครบกำหนดตามสัญญาให้ลดเงินที่จะต้องจ่ายและเบี้ยปรับตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงตามส่วน

กรณีข้าราชการที่อยู่ในระหว่างปฏิบัติราชการชดใช้ แต่โอนไปรับราชการที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่ โดยได้รับอนุมัติผ่อนผันให้นับเวลาที่เป็นเวลาปฏิบัติราชการดังกล่าวเป็นเวลารับราชการชดใช้ทุนต่อเนื่อง ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่นั้นรับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาที่กำหนดในระเบียบนี้ด้วย

การทำสัญญาตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ข้อ ๒๓ “การดูงาน ณ ต่างประเทศ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) การให้ข้าราชการดูงานโดยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหรือฝึกอบรม หรือต่อจากการศึกษาหรือฝึกอบรมอันถือเป็นการศึกษาหรือฝึกอบรมด้วย ต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้สำหรับกรณีศึกษาหรือฝึกอบรม

(๒) การให้ข้าราชการดูงานด้วยทุนประเภท ๑ (ก) ทุนประเภท ๑ (ค) หรือทุนประเภท ๒ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณาอนุมัติ

(๓) การให้ข้าราชการดูงานด้วยทุนประเภท ๑ (ข) ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัด และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ทำความตกลงกันก่อนแล้วดำเนินการเพื่อเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณาอนุมัติ

(๔) เป็นการดูงานที่มีระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวันตามหลักสูตรหรือโครงการหรือแผนการดูงานต่างประเทศ หากมีระยะเวลาเกินกำหนดให้ดำเนินการเป็นการฝึกอบรม”

*****

๓. คำถาม : ข้าราชการจะขอลาศึกษาในประเทศเป็นบางวัน เช่น ขอลาทุกวันพฤหัสบดีและศุกร์ เป็นเวลา ๓ เดือน ได้หรือไม่

คำตอบ: การอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ หากข้าราชการจะขอลาศึกษาในประเทศเป็นบางวันก็สามารถขอได้หากได้รับการอนุญาตจากผู้มีอำนาจอนุมัติ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. เคยมีแนวทางการพิจารณาตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร.๑๐๑๓.๘/๑๓๗ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ตอบข้อหารือไปยังกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

ที่ นร 1013.8/137

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

๒๕ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ตอบข้อหารือ

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

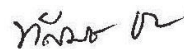
อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ 0201.043.7/365 ลงวันที่ 17 มีนาคม ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังได้ขอหารือเกี่ยวกับ กรณีหลักสูตรภาคพิเศษที่เรียนเฉพาะวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ส่วนวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดี เป็นวันปฏิบัติราชการตามปกติ ว่า กรณีดังกล่าวจะสามารถลาไปศึกษาหรือฝึกอบรมเหมือน หลักสูตรทั่วไปได้หรือไม่ จะต้องทำสัญญาลาไปศึกษาฝึกอบรมหรือไม่ และการนับระยะเวลา ในการลาศึกษาจะต้องนับระยะเวลาอย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนว่า กรณีที่ศึกษาหลักสูตรภาคพิเศษที่เรียนเฉพาะ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ไม่ต้องทำสัญญา แต่กรณีที่หลักสูตรภาคพิเศษมีวันปฏิบัติราชการตามปกติ คือ วันศุกร์ด้วย จะต้องทำสัญญาลาไปศึกษาเฉพาะวันศุกร์ โดยนับเวลาเป็นวันตามระยะเวลา ของหลักสูตร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

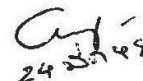
ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์)

รองเลขาธิการ ก.พ.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

สถาบันพัฒนาข้าราชการ

กลุ่มการศึกษาและฝึกฝ

โทร. 0 2280 3419

โทรสาร 0 2280 3334

๔. คำถาม: การนับเวลาชดใช้กรณีลาศึกษาในประเทศมีหลักเกณฑ์อย่างไร

คำตอบ: ก่อนอื่นต้องขอทำความเข้าใจกันก่อนว่า การลาศึกษาต่างประเทศกับการลาศึกษาในประเทศมีความแตกต่างกัน โดยลาศึกษาต่างประเทศจะต้องลาเต็มเวลา ส่วนการลาศึกษาในประเทศอาจลาเป็นช่วงเวลาหรือลาเป็นบางวันได้ โดยมีวิธีการนับเวลาชดใช้กรณีลาศึกษาในประเทศดังนี้

กรณีที่ข้าราชการลาศึกษาเป็นบางวัน (เต็มวัน) การพิจารณาต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้ขอให้หน่วยงานที่มีปัญหาในการนับเวลาชดใช้สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้โดยตรงที่เจ้าหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง

ตามระเบียบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ข้าราชการที่ลาศึกษา / ฝึกอบรม อาจขอลาศึกษา/ฝึกอบรมเป็นบางวันได้ โดยไม่มีกฎ หรือระเบียบใดห้ามไว้ ทั้งนี้ การนับเวลาชดใช้ จะมีแนวทางดังนี้

๑) เวลาที่ชดใช้นับเวลาจริงที่ลาไปทั้งหมดรวมกัน เช่น ลาเฉพาะวันจันทร์ เป็นเวลา ๒ ปี จะเท่ากับ ๒ ปี x ๕๒ สัปดาห์ x ๑ วัน = ๑๐๔ วัน

๒) การชดใช้จะนำเวลาที่คำนวณว่าจะต้องชดใช้มาคำนวณชดใช้ต่อเนื่อง เช่นกรณีมีวันลาธรรม ๑๐๔ วันตามข้อ ๑) จะเริ่มนับชดใช้ต่อเนื่อง รวมเวลาทั้งวันธรรมดา และวันหยุดต่อเนื่องกัน (วันทำการ+วันหยุดเสาร์ อาทิตย์ + วันหยุดราชการ)

๓) การเริ่มชดใช้จะเริ่มต้นเมื่อใด หลักในการคำนวณจะเริ่มนับเวลาชดใช้ตั้งแต่ข้าราชการลาผู้นั้นกลับมารายงานตัวเข้าปฏิบัติงานที่ต้นสังกัด โดยดูจากวันที่สำเร็จการศึกษาและวันที่รายงานตัวกลับมาปฏิบัติราชการจริงเป็นหลัก กล่าวคือกลับมาทำงานเมื่อใด ระยะเวลาที่จะเริ่มนับเมื่อนั้น

๔) กรณีขอยุติการศึกษาต้องมีหนังสือแสดงความจำนงชัดเจนว่าจะยุติและกลับเข้าปฏิบัติราชการ เมื่อข้าราชการรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ ระยะเวลาในการชดใช้ก็จะเริ่มนับตั้งแต่วันนั้น

๕) กรณีที่ส่วนราชการให้ทุนการศึกษา โดยทั่วไป หากไม่สำเร็จการศึกษาและขอยุติการศึกษา เงื่อนไขของทุนมักมีสัญญากำหนดไว้ว่ากรณีที่ผิดสัญญาไม่สามารถศึกษาได้สำเร็จตามที่กำหนด ข้าราชการจะต้องชดใช้เงินที่ได้รับไปโดยไม่ยอมให้ชดใช้เป็นระยะเวลาปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ เป็นการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาที่ทำไว้ต่อกัน

๖) การนับ/คำนวณการชดใช้ เป็นการพิจารณาเฉพาะราย ดังนั้น กรณีที่มีข้อสงสัยหรือปัญหาใด ๆ ขอให้โทรศัพท์สอบถามเจ้าหน้าที่ของกรมบัญชีกลางโดยตรงเป็นราย ๆ ไป เจ้าหน้าที่ไม่ควรตีความระเบียบหรือสัญญาที่ทำไว้ด้วยตนเอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการคำนวณระยะเวลาดังกล่าว

๕. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาเพิ่มเติมภายในประเทศระดับปริญญาเอก เป็นเวลา ๓ ปี เป็นระยะเวลาเรียนขั้นต่ำของหลักสูตร จากนั้นได้ขอขยายระยะเวลาเรียนต่อแล้วอีก ๒ ครั้ง ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษา รวมแล้ว ๑ ปีการศึกษา แต่เนื่องจากงานทดลองยังไม่แล้วเสร็จ จะขอขยายระยะเวลาเรียนต่ออีกได้หรือไม่ ทั้งนี้หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๖.๖/ว๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เรื่อง ระยะเวลาที่จะอนุมัติให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ ได้กำหนดให้ลาศึกษาระดับปริญญาเอกได้ ๔ ปี ดังนั้น หากลาแล้ว ๓ ปี จะขอลาต่อไปอีกได้หรือไม่ และจะได้รับเงินเดือนหรือไม่

คำตอบ:

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๖.๖/ว๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ระยะเวลาที่จะอนุมัติให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ ซึ่งกำหนดให้ลาศึกษาระดับปริญญาเอกได้ ๔ ปี และขอขยายระยะเวลาเรียนต่อแล้วอีก ๒ ครั้ง ครั้งละหนึ่งภาคการศึกษา รวมแล้ว ๑ ปีการศึกษา รวมระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติสามารถอนุญาตได้ไม่เกิน ๕ ปี

สำหรับการขอขยายระยะเวลาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ ข้อ ๒๐ กำหนดไว้ว่า

“ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย จะต้องศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย ให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย จะเปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลา สถานศึกษาหรือฝึกอบรม โครงการวิจัย หรือแนวการศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ไปจากที่ได้รับอนุมัติไว้ได้ ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติ”

ส่วนการให้ได้รับเงินเดือน ตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า

“ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลาไม่เกินสี่ปี นับแต่วันไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยจนถึงวันก่อนวันมารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาตการลาเห็นสมควรให้ข้าราชการลาไปศึกษาฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยเกินสี่ปี ก็ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ แต่ทั้งนี้เมื่อรวมทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินหกปี”

*****

๖. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาต่อ ทำไมจึงไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีเพราะการไปศึกษาก็ต้องเรียนหนักพอ/เครียดเหมือนกับการปฏิบัติงานเช่นกัน

คำตอบ: การเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามกฎ ก.พ.ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๘ กำหนดไว้ว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ... (๖) ในครึ่งปีที่แล้วมา สำหรับผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ต้องมีเวลาปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือน” ดังนั้น จึงต้องยอมรับกติกาสักผู้ที่จะขอลาศึกษาควรทราบอยู่แล้วว่าจะไม่ได้สิทธิในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน

อย่างไรก็ตาม สำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ ได้กำหนดไว้ใน ข้อ ๔ ว่า “การให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการพิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ ...

(๓) การศึกษาเพิ่มเติมตามคำสั่งหรือการมอบหมายของทางราชการในหลักสูตรที่ อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณาเห็นว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในส่วนราชการ ให้ถือเสมือนว่าข้าราชการที่ไปศึกษาในหลักสูตรนั้น ๆ ไปปฏิบัติราชการ ซึ่งอาจจะนำผลงานจากการศึกษามาประกอบการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนได้”

ดังนั้น หากหลักสูตรที่ไปศึกษาในประเทศเข้าข่ายตาม ข้อ ๔ (๓) ก็อาจได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนได้ แต่ถ้าไปศึกษาต่างประเทศจะไม่มีระเบียบหรือหลักเกณฑ์กำหนดให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ ขอย้ำว่า อย่าไปสับสนกับการจัดทำสัญญา เพราะการปฏิบัติตามสัญญาในการปฏิบัติราชการชดใช้ หรือการชดใช้เงินและเบี้ยปรับ ซึ่งข้าราชการยังคงต้องปฏิบัติตามภาระผูกพันและเงื่อนไขของสัญญาที่ทำไว้กับทางราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการทำสัญญาและการชดใช้เงิน กรณีรับทุน ลาศึกษา ผกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้าราชการที่ได้รับการอนุญาตยังคงต้องทำสัญญาและชดใช้ตามระเบียบและสัญญาต่าง ๆ

*****

๗. คำถาม: พนักงานราชการจะเรียนต่อระดับที่สูงขึ้นได้หรือไม่

คำตอบ: ประกาศ คพร. เรื่องค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ มิได้กำหนดให้สิทธิการลาศึกษารวมทั้งการปรับวุฒิให้แก่พนักงานราชการ เนื่องจากระบบพนักงานราชการเป็นระบบสัญญาจ้างตามสมรรถนะของบุคคลซึ่งได้มีการประกาศรับสมัคร และพนักงานราชการผู้นั้นได้ผ่านการประเมินตามวุฒิที่เปิดรับสมัครสำหรับตำแหน่งนั้น ดังนั้น จึงกำหนดสิทธิการลาเฉพาะที่จำเป็น เช่น การลาป่วย ลากิจ ลาพักผ่อน ลาคลอดบุตร และลาเพื่อตรวจเลือกเตรียมพล เท่านั้น ส่วนการลาศึกษาเป็นการลาที่ต้องใช้ระยะเวลาที่ต้องใช้เวลาราชการมาก จึงมิได้กำหนดสิทธิการลาดังกล่าวไว้

หากท่านประสงค์ที่จะศึกษาต่อ อาจจะศึกษาต่อนอกเวลาราชการได้ แต่ทั้งนี้ การได้รับคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ไม่สามารถขอปรับวุฒิ อัตราเงินเดือน หรือตำแหน่งได้ ยกเว้นกรณีผ่านการสรรหาและเลือกสรรตามวุฒิที่ได้รับเพิ่มขึ้น จึงจะสามารถบรรจุในตำแหน่งตามคุณวุฒิและรับอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิได้

*****

๘ คำถาม: ทางกระทรวงมีคำสั่งให้ผู้บริหารไปฝึกอบรมในประเทศ โดยระหว่างนี้ได้ทำการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทน แต่ระหว่างที่ผู้บริหารลาฝึกอบรมจะขอกลับเข้ามาทำงานได้หรือไม่ โดยที่ในคำสั่งไม่ได้ระบุช่วงเวลาสิ้นสุดเอาไว้ แต่ระบุว่าจนกว่าจะกลับเข้ามาปฏิบัติราชการได้ตามปกติ

คำตอบ: ไม่สามารถทำได้เนื่องจากเป็นการขัดกับคำสั่งลาฝึกอบรม และคำสั่งของการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทน และหากผู้บริหารท่านนั้นกลับไปทำงานจริง ถือว่าคำสั่งลาฝึกอบรมสิ้นสุดลงทันที

*****

ถาม – ตอบ ปัญหาข้าราชการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศ

*****

๙. คำถาม: ข้าราชการที่ได้ขออนุญาตให้ลาศึกษาต่อต่างประเทศ หากครบกำหนดสัญญาแล้วไม่เดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามสัญญา ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการทางวินัย อย่างไร

คำตอบ: กรณีที่ข้าราชการขอลาศึกษาและสำเร็จหรือยุติการศึกษาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นลาศึกษาต่างประเทศหรือในประเทศ ถ้าไม่เดินทางกลับประเทศไทยหรือกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในเวลาที่กำหนดไว้ ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยและดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่กลับเข้าปฏิบัติราชการภายในเวลาที่กำหนดไว้ ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๐๑๓.๘.๕/ว๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ หากระยะเวลาล่วงเลยไปเกิน ๑๕ วัน ข้าราชการผู้นั้นอาจเข้าข่ายเป็นข้าราชการที่ขาดราชการเกิน ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ข้าราชการผู้นั้นจะต้องถูกดำเนินการทางวินัย ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๑/ว๕๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐ ดังนี้

ที่ สร ๐๔๐๑/ว.๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การลงโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย กรณีลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ และไม่เดินทางกลับมารับราชการภายในกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอตามรายงานของสำนักงาน ก.พ. ว่า

๑. ข้าราชการที่ลาไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศ นั้น มีระเบียบของ ก.พ. วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ก.พ. จะเป็นผู้พิจารณาว่าจะสมควรให้ข้าราชการผู้นั้นลาไปศึกษาวิชาอะไร ภายในกำหนดเวลาเท่าใด และหากจำเป็นจะขอขยายเวลาศึกษาต่อไปอีกเป็นอำนาจของ ก.พ. ที่จะพิจารณาว่าสมควรอนุมัติให้ลาได้หรือไม่ ดังนั้นในกรณีที่ว่าวันลาสิ้นสุดลงแล้ว หรือ ก.พ. ไม่อนุมัติให้ขยายเวลาศึกษาต่อไปอีก ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. ในชั้นแรก ปรากฏว่าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษามักปฏิบัติตามข้อสัญญาและระเบียบโดยเคร่งครัด ต่อมาในระยะหลังเมื่อครบกำหนดวันลาแล้วก็มักจะหาทางหลีกเลี่ยงด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ได้อยู่ศึกษาต่อ หรือหางานทำต่อไปอีก และไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ บางรายก็ไม่ยอมแจ้งเหตุขัดข้องหรือส่งข่าวให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ กรม หรือกระทรวงเจ้าสังกัดทราบ แต่กลับย้ายสถานที่อยู่เสียเพื่อมิให้ติดต่อกันได้ บางรายได้อยู่เลยกำหนดวันลาที่ได้รับอนุมัติมานาน ข้าราชการที่ไม่ยอมเดินทางกลับเหล่านี้ บางรายเจ้าสังกัดส่งลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนคำสั่งและไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการโดยตัดเงินเดือน บางรายส่งลงโทษภาคทัณฑ์ บางรายก็ไม่ดำเนินการลงโทษทางวินัย

๓. ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเช่นนี้เป็นการเสียหายแก่ราชการและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง อาจทำให้เห็นเป็นการพิจารณาลงโทษของผู้บังคับบัญชาไม่เป็นธรรม เพราะข้าราชการที่ปฏิบัติราชการอยู่ในประเทศ หากละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไปเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรแล้ว อาจถูกลงโทษถึงไล่ออกจากราชการ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือ ที่ น.ว.๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓

สำหรับกรณีข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาแล้วไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลานานเป็นแรมปีแรมเดือน ก็ควรจะต้องถือว่าเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการเช่นเดียวกัน การถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษในกรณีเช่นนี้เพียงตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์เป็นการลงโทษสถานเบา จึงเป็นเหตุให้มีการฝ่าฝืนระเบียบวินัยและจะเป็นตัวอย่างแก่ข้าราชการรุ่นหลัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปกครอง บังคับบัญชาและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง

ก.พ. จึงลงมติให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่ข้าราชการได้รับอนุมัติลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว เป็นหน้าที่ของข้าราชการผู้นั้นที่จะต้องเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการของคนในทันที การที่พยายามหาทางหลีกเลี่ยงด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้อยู่ศึกษาต่อหรือหางานทำต่อไปอีก และไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากเหตุผลและมีได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาดั้นสังกัด และ ก.พ. เช่นนี้เป็นการเสียหายต่อการปกครองบังคับบัญชาและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นการที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดไม่พิจารณาโทษหรือสั่งลงโทษเพียงภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือนก็เป็นการลงโทษในสถานเบาและลบล้างกันอยู่มิได้เป็นไปในระดับเดียวกัน จึงสมควรที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัย

อย่างร้ายแรงและวางระเบียบการลงโทษไว้ในสถานหนักเป็นแนวเดียวกัน ทำนองเดียวกับ
ที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ได้ลงมติไว้ความว่า
“การละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นควมผิด
ร้ายแรงซึ่งควรไล่ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจาก
ราชการ การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดก็ดี ไม่เป็น
เหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้” ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอ
ของ ก.พ. ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

จึงขอยืนยันมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

มนูญ บริสุทธี

(นายมนูญ บริสุทธี)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

ทั้งนี้ ในกรณีที่ข้าราชการไม่กลับมาปฏิบัติราชการ นอกจากจะต้องถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว ในทาง
แพ่งก็ยังคงต้องถูกดำเนินคดี โดยผู้ค้ำประกันซึ่งมักจะเป็นญาติสายตรงหรือข้าราชการ ผู้ค้ำประกันก็ต้อง
รับผิดชอบชดใช้เงินแทนข้าราชการอยู่ดี ดังนั้น ข้าราชการที่ลาศึกษาเพิ่มเติม ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับ
สัญญา ในการชดใช้ทำผิดสัญญาและควรจะทำสัญญาให้ด้วยความชัดเจนด้วย

*****

๑๐. คำถาม: ขอลาหยุดระยะเยียดของการเบิกจ่ายเงินของนักเรียนทุนระดับปริญญาเอก มีหลักเกณฑ์
เบิกจ่ายค่าดำเนินการวิจัยในประเทศไทยอย่างไรบ้าง - ค่าตัวเครื่องบินไปกลับสามารถเบิกได้หรือไม่ หาก
อาจารย์ที่ปรึกษาจะเดินทางมาด้วยสามารถเบิกจ่ายได้หรือไม่ ค่าเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ ในการ
นำเสนองานวิจัย สามารถเบิกจ่ายได้หรือไม่

คำตอบ: โดยทั่วไปการให้ทุน เจ้าของทุนมักให้ค่าใช้จ่ายในระหว่างการศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการทำ
การวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว ดังนั้น การที่ข้าราชการลาศึกษาจะกลับมาทำวิจัยในประเทศไทยจึงมักไม่ได้อยู่ใน
เงื่อนไขของทุนที่จะเบิกค่าใช้จ่ายพิเศษ โดยเฉพาะค่าตัวเครื่องบิน

ส่วนหลักเกณฑ์ในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมสัมมนาหรือประชุมวิชาการของนักเรียนระดับ
ปริญญาเอก คงต้องขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงตามระเบียบของเจ้าของทุน สำหรับทุนของ ก.พ. มีแนวทาง ดังนี้

๑. การประชุมสัมมนาหรือประชุมวิชาการเป็น ข้อบังคับของหลักสูตรที่กำหนดไว้ สามารถเบิก
ค่าใช้จ่ายได้ เช่น ค่าพาหนะเดินทางโดยประหยัด ค่าลงทะเบียน ค่าที่พัก และค่าวีซ่า (ถ้ามี) เป็นต้น

๒. กรณีที่เป็นข้อบังคับของหลักสูตร สามารถเบิกจ่ายได้ ๑ ครั้ง ตลอดระยะเวลาศึกษาปริญญาเอก

๓. กรณีที่ไม่ได้เป็นข้อบังคับของหลักสูตร แต่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ สามารถเบิกได้ ๑ ครั้ง

โดยราชการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าลงทะเบียน ส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้นักเรียนรับผิดชอบเอง

ดังนั้น กล่าวโดยสรุป ท่านใดให้เบิกค่าใช้จ่ายได้บ้าง ต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของทุนนั้น ๆ เอง

*****

๑๑. คำถาม: ทาง ก.พ. ใช้เกณฑ์อะไรในการประมาณเงินค่าเตรียมตัวเดินทางและค่าใช้จ่ายในแต่ละประเทศของนักเรียนทุนรัฐบาลในเมื่อค่าครองชีพในแต่ละประเทศไม่เท่ากัน

คำตอบ: การพิจารณาปรับงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนทุนรัฐบาล สำนักงาน ก.พ. พิจารณาจากอัตราค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นของทุกประเทศในปัจจุบัน หากอัตราค่าครองชีพเพิ่มขึ้นก็จะพิจารณาปรับงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนทุนรัฐบาลทุก ๒ ปี ทั้งนี้ กำหนดไว้ในข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยการจัดการการศึกษา ควบคุมดูแล และการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ และนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๓ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนทำรายงานค่าครองชีพในประเทศซึ่งรับผิดชอบและค่าใช้จ่ายในการครองชีพของทุนอื่นๆ ที่ให้กับนักเรียนทุนที่ศึกษาในประเทศนั้น พร้อมความเห็นสมควรปรับปรุงค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับประเทศหรือเมืองในประเทศนั้นหรือไม่ต่อสำนักงาน ก.พ. อย่างน้อยทุก ๒ ปี เพื่อให้สำนักงาน ก.พ. พิจารณาปรับปรุงค่าใช้จ่ายตามความในหมวดนี้ให้เหมาะสมต่อไป”

การพิจารณาปรับปรุงงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนทุนรัฐบาลดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. จะใช้ข้อมูล Customer Price Index ของ United Nation มาเป็นข้อมูลหลักในการพิจารณาปรับปรุง

สำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มักเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งโดยทั่วไปจะมีรายละเอียดระบุไว้ในสัญญาและครอบคลุมทุกเรื่อง เว้นแต่เจ้าของทุนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ข้าราชการหรือนักเรียนทุนควรศึกษารายละเอียดและเงื่อนไขตามสัญญาให้มีความชัดเจนก่อนลงนามในสัญญา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาภายหลัง

*****

๑๒. คำถาม: ข้าราชการที่ลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงหรือค่าใช้จ่ายรายเดือนด้วยหรือไม่

คำตอบ: โดยทั่วไปการให้ได้รับเงินเดือน ตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า

“ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลาไม่เกินสี่ปี นับแต่วันไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยจนถึงวันก่อนวันมารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาตการลาเห็นสมควรให้ข้าราชการลาไปศึกษาฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยเกินสี่ปี ก็ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ แต่ทั้งนี้เมื่อรวมทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินหกปี”

สำหรับข้าราชการที่ได้รับเบี้ยเลี้ยงหรือค่าใช้จ่ายรายเดือน จะมีเฉพาะข้าราชการที่ได้รับทุนการศึกษา โดยเงินที่ได้รับจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของเจ้าของทุนนั้น ๆ เป็นหลัก (ตัวอย่างเช่น นักเรียนทุนรัฐบาลของ ก.พ. ท่านอาจดูรายละเอียดจำนวนเงินที่นักเรียนทุนรัฐบาลได้รับจากเว็บไซต์ www.ocsc.go.th)

*****

๑๓. คำถาม: หากต้องการลาศึกษาต่อต่างประเทศโดยใช้ทุนส่วนตัว โดยไม่ขอรับเงินเดือนเพื่อจะได้ไม่ต้องมีภาระต้องชดใช้ทางราชการ จะทำได้หรือไม่

คำตอบ: ข้าราชการทุกคนจะต้องได้รับเงินเดือนตามที่พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนด และในส่วนของข้าราชการลาศึกษาในประเทศ และต่างประเทศ มาตรา ๓๓ บัญญัติไว้ว่า .... “ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดุงาน หรือ ปฏิบัติการวิจัยให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลา.....” ดังนั้น คงปฏิเสธไม่ได้ว่าข้าราชการได้รับสิทธิในการได้รับเงินเดือนตามกฎหมาย ข้าราชการไม่สามารถร้องขอว่าจะไม่รับเงินเดือน เว้นแต่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด เช่น การลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

*****

๑๔. คำถาม: อยากทราบว่าข้าราชการพลเรือนลาศึกษาหรือที่ได้รับทุนให้ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ หากอยากกลับมาประเทศไทย (เช่น กลับมาเยี่ยมบ้าน หรือกลับมาเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น) ต้องขออนุญาตกลับเข้าประเทศไทยหรือไม่ มีกฎระเบียบ ที่สามารถอ้างอิงได้ในส่วนใด

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และ ดุงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้าราชการทุกคน (“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการที่อยู่ในสังกัด สอนราชการ ยกเว้นข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม) การขอลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดุงานในต่างประเทศ หากได้รับการพิจารณาอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้วทุกครั้ง ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้ง สำนักงาน ก.พ. ทราบเพื่อการติดตามผล

และตัวข้าราชการจะต้องปฏิบัติตาม ข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยการจัดการการศึกษา ควบคุมดูแล และการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ และนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดไว้ใน ข้อ ๒๗ “เมื่อเดินทางถึงประเทศที่ศึกษาหรือฝึกอบรม และระหว่างที่ศึกษาหรือฝึกอบรม อยู่ในต่างประเทศ

(๑) บุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนของรัฐบาลและนักเรียนทุนส่วนตัวต้องรายงานตัวต่อสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนโดยด่วน ในกรณีที่ไม่อาจไปรายงานตัวด้วยตนเองได้ ก็ให้ส่งรายงานการเดินทางและแจ้งสถานที่พักอาศัย

(๒) บุคลากรภาครัฐ และ นักเรียนทุนของรัฐบาลที่อยู่ระหว่างศึกษาหรือฝึกอบรมในต่างประเทศ หากประสงค์จะทำการสมรสให้รีบรายงาน พร้อมส่งหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนทราบ ในกรณีจะทำการสมรสกับชาวต่างชาติ ต้องแสดงเหตุผลให้เป็นที่พอใจว่าจะไม่สละสัญชาติไทย

สำหรับนักเรียนทุนส่วนตัวให้เป็นไปตามข้อตกลงของผู้ฝากและออกค่าใช้จ่ายที่ได้ทำไว้กับ
สำนักงาน ก.พ.

(๓) บุคลากรภาครัฐ และ นักเรียนทุนของรัฐบาลจะทำงานเพื่อหารายได้ในระหว่างศึกษาหรือ
ฝึกอบรมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน

สำหรับนักเรียนทุนส่วนตัวให้เป็นไปตามข้อตกลงของผู้ฝากและออกค่าใช้จ่ายที่ได้ทำไว้กับ
สำนักงาน ก.พ.

(๔) บุคลากรภาครัฐ และ นักเรียนทุนของรัฐบาลจะเดินทางกลับประเทศไทย หรือ เดินทางออกจาก
ประเทศที่กำลังศึกษาหรือฝึกอบรมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน

สำหรับนักเรียนทุนส่วนตัวให้เป็นไปตามข้อตกลงของผู้ฝากและออกค่าใช้จ่ายที่ได้ทำไว้กับ
สำนักงาน ก.พ.

(๕) บุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนของรัฐบาล และนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. ใน
ต่างประเทศ ต้องปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับของประเทศที่ศึกษาหรือฝึกอบรมอยู่ และ
ประเทศที่เดินทางผ่านโดยเคร่งครัด

(ข) ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และคำแนะนำของสำนักงาน ก.พ. และ
สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนโดยเคร่งครัด

(ค) ต้องรักษาความสามัคคี ในระหว่างนักเรียนและคนไทยด้วยกัน และต้องรักษาความสัมพันธ์อันดี
กับประชาชนของประเทศที่ไปศึกษาด้วย

(ง) ต้องไม่รายงานเท็จ หรือ รายงานโดยปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบต่อสำนักงาน ก.พ.
หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน

(จ) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ

(ฉ) ต้องไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการ
ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(ช) ต้องไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่เกียรติยศชื่อเสียงของตน เช่น
ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพของมีเงินเมากจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน ก่อหนี้สินจนเป็นที่
เสียหายแก่ชื่อเสียงของตน ก่อการวิวาท แสดงกิริยาอันไม่สุภาพเรียบร้อย ก่อเรื่องชู้สาว เสพหรือค้ายาเสพติด
ให้โทษ

(ซ) การอื่นซึ่งสำนักงาน ก.พ. ประกาศกำหนด”

ข้อ ๒๘ “บุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนของรัฐบาล และนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ.ผู้ใด
ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือฝ่าฝืนข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยตาม
ระเบียบนี้ ต้องได้รับการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษตามความร้ายแรงแห่งกรณี ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นบุคลากรภาครัฐ สำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน อาจดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

- (ก) ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร
  - (ข) ให้อุดหนุนการศึกษา และเดินทางกลับประเทศไทย
  - (ค) แจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัด ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย
- (๒) ในกรณีที่เป็นักเรียนทุนของรัฐบาล สำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน อาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (ก) ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร
  - (ข) ชะลอการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามที่สำนักงาน ก.พ.เห็นสมควร
  - (ค) ให้คืนเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิแก่ทางราชการ
  - (ง) ให้อุดหนุนการศึกษา และเดินทางกลับประเทศไทย
  - (จ) แจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัด ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย
- (๓) ในกรณีที่เป็นักเรียนทุนส่วนตัว สำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน อาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (ก) ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร
  - (ข) เสนอให้ผู้ฝากชะลอการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือน หรือยุติการศึกษา และเดินทางกลับประเทศไทย
  - (ค) ให้พ้นจากความดูแลของ ก.พ.
  - (ง) แจ้งให้ผู้ฝากหรือออกค่าใช้จ่าย ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย”

*****

๑๕. คำถาม: รับราชการเป็นเภสัชกร อยากรลาศึกษาต่อต่างประเทศใช้ทุนตัวเอง สาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวกับวิชาชีพ ลาโดยไม่ขอรับเงินเดือนได้ไหม

คำตอบ : ในการพิจารณาให้ข้าราชการลาศึกษา ณ ต่างประเทศ ส่วนราชการเจ้าสังกัดจะพิจารณาโดยถือปฏิบัติตามหลักการ ข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งจะต้องพิจารณาระดับการศึกษา (เช่น ป.โท หรือ ป.เอก) และสาขาวิชาที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา จะต้องคำนึงถึงลักษณะงานที่สังกัดจะมอบหมายให้ข้าราชการกลับมาปฏิบัติงาน เช่น ตำแหน่งเภสัชกรจะขอลาศึกษา ป.โท ควรจะเป็นสาขาที่ระบุในคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเภสัชกร เช่น ปริญญาโททางเภสัชศาสตร์

กรณีที่จะไปเรียนในสาขาอื่นที่ไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง สังกัดจะต้องมีโครงการที่ชัดเจน ที่จะให้ข้าราชการย้ายไปดำรงตำแหน่งที่จะนำความรู้ที่จะไปเรียนกลับมาปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์อย่างไร เมื่อใด (ระยะเวลาที่แน่นอน) และมีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร (วิชาที่จะไปเรียนควรจะตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใหม่ด้วย)

ในทางปฏิบัติสังกัดจะย้ายให้ข้าราชการไปดำรงตำแหน่งใหม่ก่อนเดินทางไปศึกษา ซึ่งจะมีความชัดเจนเกี่ยวกับโครงการที่จะให้ข้าราชการกลับมาปฏิบัติงาน การพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษา นอกจาก

สังกัดจะต้องพิจารณาตามข้อ ๘ ของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะต้องพิจารณาให้เป็นไปตามประกาศ ก.ช.ต. ลงวันที่ ๑๙ ก.ค. ๒๕๕๐

-สำเนา-

ประกาศ ก.ช.ต.

เรื่อง การกำหนดโครงการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ

โดยที่คณะกรรมการกำหนดโครงการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ (ก.ช.ต.) เห็นสมควรให้การกำหนดโครงการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ ของส่วนราชการมีความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามข้อ ๗ (๑) และ (๒) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ก.ช.ต. จึงกำหนด ให้การพิจารณากำหนดโครงการที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ ของส่วนราชการ นอกจากจะต้องถือปฏิบัติตามหลักการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๘ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๙ แล้ว จะต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือแผนกลยุทธ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ

ข้อ ๒ เป็นสาขาวิชาหรือหลักสูตรที่สนับสนุนภารกิจหลักของส่วนราชการ หรือเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ หรือภารกิจเร่งด่วน หรือมีผลต่อการวางแผนอัตรากำลังคน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ลงชื่อ ปรีชา วัชรภักย์

(นายปรีชา วัชรภักย์)

เลขาธิการ ก.พ.

ประธาน ก.ช.ต.

สำหรับการลาศึกษาของข้าราชการทุกคนจะต้องรับเงินเดือน ตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนเงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้กำหนดไว้ใน มาตรา ๓๓ ในส่วนของข้าราชการลาศึกษาในประเทศและต่างประเทศ ว่า .... “ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลา.....”

*****

๑๖. คำถาม: ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งติดการชดใช้ทุนลาศึกษาต่ออยู่ เมื่อลาออกไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยจะต้องชดใช้ทุนอย่างไรบ้าง และพนักงานมหาวิทยาลัยถือเป็นข้าราชการได้หรือไม่ จะขอไปชดใช้ทุนต่อ ณ มหาวิทยาลัยขณะเป็นพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ : กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ระหว่างขาดใช้ทุนขอลาออกไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย เท้ากับข้าราชการผู้นั้นผิดสัญญาขาดใช้ทุนตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการทำสัญญาและการขาดใช้เงินกรณีรับทุนลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒๐ ได้กำหนดไว้ว่า

“ผู้ผิดสัญญาตามข้อ ๑๑ อาจขอให้นำระยะเวลาการกลับเข้ารับราชการเป็นระยะเวลาการรับราชการขาดใช้ตามสัญญาได้ เมื่อเข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ผิดสัญญาซึ่งออกจากราชการขอกลับเข้ารับราชการ ต้องได้รับการบรรจุให้เข้ารับราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐภายในหกเดือนนับแต่วันที่ออกจากราชการและการออกจากราชการนั้นต้องมีใ้กรณีถูกลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) ผู้ผิดสัญญาต้องทำสัญญารับราชการขาดใช้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ จะต้องรับราชการขาดใช้

(๓) การขอกลับเข้ารับราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐนอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา ส่วนราชการที่เป็นเจ้าของทุนและหรือส่วนราชการคู่สัญญา ต้องให้ความยินยอมเป็นหนังสือให้นำเวลาการรับราชการเป็นเวลารับราชการขาดใช้ทุนต่อไปได้ และหากมีการผิดสัญญารับทุนรวมอยู่ด้วยต้อง ได้รับความยินยอมในลักษณะเดียวกันจากส่วนราชการเจ้าของทุนด้วย

(๔) ในระหว่างรับราชการขาดใช้ทุน หากมีความประสงค์จะรับราชการขาดใช้ในส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งอื่นต่อไป ส่วนราชการเจ้าของทุนและส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งใหม่ที่เป็นคู่สัญญา และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐต้นสังกัดปัจจุบันต้องให้ความยินยอมเป็นหนังสือ และต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในทันทีที่ได้ออกจากส่วนราชการเดิม

(๕) การรับราชการในส่วนราชการอื่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ที่มีอยู่ตามสัญญาเดิมและเป็นผู้จัดทำสัญญาฉบับใหม่โดยมีผู้ค้ำประกันตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือเห็นชอบ

(๖) การผิดสัญญาขาดใช้เงินตามสัญญาที่ได้รับการผ่อนผัน ผู้ผิดสัญญาต้องขาดใช้เงินที่ยังขาดอยู่ตามสัญญา พร้อมทั้งเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่า โดยให้คิดลดลงตามส่วนของเวลาที่รับราชการขาดใช้แล้ว

(๗) ในกรณีที่ได้ ฟ้องร้องดำเนินคดี ต่อศาลอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด ถ้าเป็นกรณีที่จะได้รับการผ่อนผันตามความในข้อนี้ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐทำสัญญาประนีประนอมยอมความได้ โดยผู้ผิดสัญญาต้องชำระเงินค่าฤชาธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินคดีซึ่งได้ใช้จ่ายไปแล้ว

(๘) ในระหว่างผิดสัญญาจนถึงวันที่ได้รับการผ่อนผัน ถ้าได้มีการบังคับชำระหนี้ตามสัญญาจากผู้ผิดสัญญา หรือผู้ค้ำประกัน หรือได้มีบุคคลภายนอกมารับผิดขาดใช้ เงินอันเนื่องมาจากการผิดสัญญานั้นไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน บุคคลเหล่านั้นจะเรียกร้องเงินที่ได้ชำระไปแล้วนั้นคืนไม่ได้ทั้งสิ้น”

และ ข้อ ๒๑ กำหนดว่า

“ผู้ผิดสัญญาตามข้อ ๑๑ ซึ่งไม่อาจขอให้ปรับระยะเวลาการกลับเข้ารับราชการเป็นระยะเวลาการรับราชการชดใช้ตามสัญญาตามข้อ ๒๐ อาจขอให้ปรับเวลาที่กลับเข้ารับราชการใหม่เป็นการรับราชการชดใช้ทุนได้ โดยต้องชดใช้เงินบางส่วนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

(๑) ผู้ผิดสัญญาซึ่งเป็นข้าราชการ รับทุน ลาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งต้องชดใช้คืนเงินทุน เงินเดือน และเบี้ยปรับ ให้ผู้ผิดสัญญาชดใช้ค่าเสียหายที่เป็นเงินเดือนและเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือตามที่คำนวณได้ในกรณีที่ผิดสัญญาให้ครบถ้วนทั้งจำนวนในวันที่ทำสัญญาผ่อนผัน ส่วนเงินทุน เบี้ยปรับของเงินทุน เบี้ยปรับของเงินเดือนและเบี้ยปรับของเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือ ให้นำไปคำนวณเป็นเงินที่จะต้องรับราชการชดใช้ตามสัญญาฉบับใหม่

ในกรณีที่มิได้รับทุน ให้ชดใช้เงินเดือนและเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือ ส่วนเบี้ยปรับของเงินเดือนและเบี้ยปรับของเงินที่ทางราชการจ่ายช่วยเหลือ ให้นำไปคำนวณเป็นเงินที่จะต้องรับราชการชดใช้ตามสัญญาฉบับใหม่

(๒) ผู้ผิดสัญญาต้องทำสัญญารับราชการชดใช้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่จะต้องรับราชการชดใช้

(๓) การขอกลับเข้ารับราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐนอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา ส่วนราชการที่เป็นเจ้าของทุน และหรือส่วนราชการคู่สัญญา ต้องให้ความยินยอมเป็นหนังสือให้ับเวลาการรับราชการเป็นเวลารับราชการชดใช้ทุนต่อไปได้ และหากมีการผิดสัญญาปรับรวมอยู่ด้วยต้องได้รับความยินยอมในลักษณะเดียวกันจากส่วนราชการเจ้าของทุนด้วย

(๔) ในระหว่างรับราชการชดใช้ทุน หากมีความประสงค์จะรับราชการชดใช้ในส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งอื่นต่อไป ส่วนราชการเจ้าของทุนและส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งใหม่ที่เป็นคู่สัญญา และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐต้นสังกัดปัจจุบันต้องให้ความยินยอมเป็นหนังสือ และต้องได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในทันที ที่ได้ออกจากส่วนราชการเดิม

(๕) การรับราชการในส่วนราชการอื่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนอกเหนือจากที่กำหนดในสัญญา ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ที่มีอยู่ตามสัญญาเดิมและเป็นผู้จัดทำสัญญาฉบับใหม่โดยมีผู้ค้ำประกันตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือเห็นชอบ

(๖) การผิดสัญญาชดใช้เงินตามสัญญาที่ได้รับการผ่อนผัน ผู้ผิดสัญญาต้องชำระเงินที่ยังชำระไม่ครบตาม (๑) พร้อมทั้งเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินที่ยังขาดอยู่โดยให้คิดลดลงตามส่วนของเวลารับราชการชดใช้ไปแล้ว

(๗) ในกรณีที่ได้ฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด ถ้าเป็นกรณีที่จะได้รับการผ่อนผันตามความในข้อนี้ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐทำสัญญาประนีประนอมยอมความได้ โดยผู้ผิดสัญญาต้องชำระเงิน ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินคดีซึ่งได้ใช้จ่ายไปแล้ว

(๘) ในระหว่างผิดสัญญาจนถึงวันที่ได้รับการผ่อนผัน ถ้าได้มีการบังคับชำระหนี้ตามสัญญาจากผู้ผิดสัญญาหรือผู้ค้ำประกัน หรือได้มีบุคคลภายนอกรับผิดชอบชดใช้เงิน อันเนื่องมาจากการผิดสัญญานั้นไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน บุคคลเหล่านั้นจะเรียกร้องเงินที่ได้ชำระไปแล้วนั้นคืนไม่ได้ทั้งสิ้น”

สำหรับระยะเวลาที่ข้าราชการจะต้องทำงานชดใช้ หรือจำนวนเงินที่ต้องชดใช้กรณีผิดสัญญาจะเป็นเท่าใด ขอให้พิจารณาจากสัญญาที่ข้าราชการผู้นั้นทำไว้กับส่วนราชการเป็นหลัก เนื่องจากตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์อาจกำหนดไว้เพียงให้ปฏิบัติราชการชดใช้เท่ากับระยะเวลาที่ใช้ไป หรือถ้าผิดสัญญาจะต้องชดใช้เงินและเบี้ยปรับอีก ๑ เท่า แต่ถ้าสัญญากำหนดเพิ่มเติมเป็นอย่างอื่นและคู่สัญญาได้ตกลงยินยอมทำสัญญาให้กัน การชดใช้ก็ต้องเป็นไปตามสัญญาที่ทำขึ้นดังกล่าว

*****

๑๗. คำถาม: เป็นข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัย... ลาศึกษาต่อปริญญาเอก เมื่อปี ๒๕๓๒ หลังจาก ๕ ปี เหตุใดจึงไม่ได้รับเงินเดือน ทั้งที่ได้ขอขยายเวลาศึกษาอย่างต่อเนื่อง เหตุใดหลักเกณฑ์จึงแตกต่างจาก ก.พ. ซึ่งข้าราชการลาศึกษาสามารถได้รับเงินเดือนสูงสุดถึง ๖ ปี

คำตอบ: เรื่องนี้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๓ ซึ่งบัญญัติว่า

“ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลาไม่เกินสี่ปี นับแต่วันไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยจนถึงวันก่อนวันมารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาตการลาเห็นสมควรให้ข้าราชการลาไปศึกษาฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยเกินสี่ปี ก็ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ แต่ทั้งนี้เมื่อรวมทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินหกปี”

และเรื่องนี้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๖.๖/ว.๑๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ เรื่อง การให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ โดยได้รับเงินเดือน ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับระยะเวลาที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศโดยได้รับเงินเดือนไว้ดังนี้

ประเทศ	ระดับปริญญาที่ศึกษา	ระยะเวลาที่ให้อยู่ศึกษาโดยได้รับเงินเดือน
สหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศนิวซีแลนด์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ประเทศอินเดีย	ปริญญา โท ปริญญา เอก	ประมาณ ๒ ปี ประมาณ ๔ ปี
ประเทศแคนาดา	ปริญญา โท ปริญญา เอก	ประมาณ ๒ ๑/๒ ถึง ๓ ปี (รวม Qualifying Program ๖ เดือน ถึง ๑ ปี) ประมาณ ๔ ๑/๒ ถึง ๕ ปี รวม Qualifying Program ๖ เดือน ถึง ๑ ปี)
ประเทศออสเตรเลีย	ปริญญา โท ปริญญา เอก	ประมาณ ๒ ๑/๒ ถึง ๓ ปี (รวมการเรียนภาษาอังกฤษ และวิชาพื้นฐาน ๖ เดือน ถึง ๑ ปี) ประมาณ ๔ ปี ๖ เดือน (รวมการเรียนภาษาอังกฤษ และวิชาพื้นฐาน ๖ เดือน)

ประเทศ	ระดับปริญญาที่ศึกษา	ระยะเวลาที่ให้อยู่ศึกษาโดยได้รับเงินเดือน
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	ปริญญา โท (Diplom)	ประมาณ ๔ ปี ๖ เดือน สาขาวิศวกรรมศาสตร์ (รวมการเรียนและสอบเพื่อวัดความรู้ทางภาษาสำหรับนักเรียนต่างชาติด้วย) สำหรับสาขาอื่นอาจใช้เวลามากกว่านี้
	ปริญญา เอก (Doctor)	ให้ศึกษาประมาณ ๕ ปี ๖ เดือน (รวมการเรียนและสอบวัดความรู้ทางภาษาสำหรับนักเรียนต่างชาติด้วย)
ประเทศฝรั่งเศส	ปริญญา โท (Métirise)	ประมาณ ๓ ปี (รวมการเรียนภาษา ๑ ปี)
	ปริญญา เอก (Doctor)	ประมาณ ๕ ปี (รวมการเรียนภาษา ๑ ปี และสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร DEA อีก ๑ - ๒ ปีแล้ว)
ประเทศญี่ปุ่น	ปริญญา โท	ประมาณ ๓ ปี ๖ เดือน (รวมภาษา ๑ ปีและศึกษาวิจัย ๑ ปี ก่อนเข้าศึกษาปริญญาโท)
	ปริญญา เอก	ประมาณ ๕ ปี (รวมภาษา ๑ ปีและศึกษาวิจัย ๑ ปี ก่อนเข้าศึกษาปริญญาเอก)

ดังนั้น การกำหนดให้ข้าราชการลาศึกษา โดยได้รับเงินเดือนเป็นเวลาเท่าใดระหว่าง ๔ - ๖ ปี จึงเป็นดุลยพินิจของส่วนราชการที่จะพิจารณา และเรื่องนี้ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของข้าราชการแต่ละรายไป

*****

๑๘. คำถาม: ข้าราชการที่มีผลทดสอบภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กขต. กำหนดจะขอลาศึกษาต่อต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้หรือไม่ สำนักงาน ก.พ. มีแนวทางในการพิจารณาเรื่องนี้หรือไม่

คำตอบ: ผลการสอบภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการกลั่นกรองให้ข้าราชการมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่จะไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียน ก.ข.ต.ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการที่จะไปศึกษาต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษ ดังนี้

- สำหรับผู้ที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา ต้องมี
  - ผลสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 500 คะแนน (หรือไม่น้อยกว่า 173 คะแนน ในระบบ Computer based หรือไม่น้อยกว่า 61 คะแนน ในระบบ Internet based) หรือ
  - ผลสอบ Michigan Test ไม่ต่ำกว่า 80 คะแนน
- สำหรับผู้ที่จะไปศึกษา ณ แคนาดา อังกฤษ ออสเตรเลีย หรือนิวซีแลนด์ ต้องมีผลสอบ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5 คะแนน (ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาหลายแห่งใช้ผลสอบ IELTS)

- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๒/ว.๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๕ ก.พ. ได้กำหนดเงื่อนไขความรู้ภาษาอังกฤษของข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา ว่า จะต้องมียผลสอบ TOEFL ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ คะแนน หรือผลสอบ Michigan Test ไม่ต่ำกว่า ๘๐ คะแนน ในกรณีที่ข้าราชการสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือโทจากต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ก.พ.ผ่อนผันให้ผู้ยื่นไม่ต้องทดสอบ TOEFL หรือ Michigan Test เว้นแต่สถานศึกษาที่ตอบรับต้องการผลสอบ TOEFL หรือ Michigan Test ข้าราชการดังกล่าวจึงต้องทดสอบ TOEFL หรือ Michigan Test ให้ได้คะแนนตามที่กำหนด และ

- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๖.๖/ว.๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ก.พ. ได้กำหนดเงื่อนไขความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแคนาดา ว่า จะต้องมียผลสอบ TOEFL ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ คะแนน หรือผลสอบ IELTS ไม่ต่ำกว่า ๕.๕ คะแนน ยกเว้นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศที่ใช้ภาษาและสถานศึกษาไม่ต้องการผลสอบภาษาอังกฤษ

- กรณีศึกษาปริญญาโท/ปริญญาเอก การอบรมภาษาก่อนเข้าศึกษา ปัจจุบันมหาวิทยาลัยในหลายประเทศได้กำหนดให้ผู้สมัครเข้าเรียนจะต้องอบรมภาษาอังกฤษก่อนจะรับเข้าศึกษาเป็นเวลา ๕ สัปดาห์ ๑๐ สัปดาห์ หรือ ๑๕ สัปดาห์ ดังนั้น ก.ช.ต.จึงกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย อังกฤษ หรือ นิวซีแลนด์ จะสามารถไปอบรมภาษาอังกฤษได้ไม่เกิน ๔ เดือน

- การอบรมเฉพาะภาษาอังกฤษ ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ๑) อนุมัติข้าราชการที่อยู่ในสายงานครู และอาจารย์ ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการอ่าน แพล และเขียนตำรา รวมทั้งงานวิจัย

- ๒) สำหรับข้าราชการสายงานอื่น ๆ จะพิจารณาเฉพาะรายที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดมีเหตุผลความจำเป็น มีโครงการที่ชัดเจน ที่จะให้ข้าราชการนำความรู้กลับมาใช้ประโยชน์ ในงาน โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ (เพื่อให้สังกัดได้พิจารณาตามเหตุผลความจำเป็น และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของส่วนราชการและในกรณีที่สังกัดอนุมัติ ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นให้ สำนักงาน ก.พ. ทราบด้วย)

- ๓) จะอนุมัติเพียงครั้งเดียว โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน

- ๔) เมื่อครบกำหนดแล้วให้ข้าราชการเดินทางกลับประเทศไทย โดยจะขอเปลี่ยนโครงการเป็นฝึกอบรมหลักสูตรอื่นหรือศึกษาต่อมิได้

- ๕) ภายหลังจากเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว ข้าราชการจะต้องกลับเข้าปฏิบัติราชการครบ ๖ เดือนก่อน จึงจะลาศึกษาหรือฝึกอบรมครั้งใหม่ได้ ยกเว้นการไปฝึกอบรมในลักษณะของการไปเสนองานทางวิชาการ หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ดังนั้น ในประเทศที่ ก.พ. กำหนดคะแนนภาษาอังกฤษไว้ แต่ข้าราชการมีผลทดสอบภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนราชการควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่ กชต. กำหนดขึ้น เพื่อเป็นการถ่วงดุลให้ข้าราชการที่จะไปศึกษามีความรู้ภาษาอังกฤษเพียงพอที่จะไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการศึกษา และเพื่อเป็นประโยชน์ของทางราชการที่จะได้ข้าราชการที่มีคุณภาพกลับมาปฏิบัติราชการ และส่วนราชการควรพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

ทั้งนี้ หากส่วนราชการจะอนุญาตให้ข้าราชการที่มีผลทดสอบภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไปศึกษาในต่างประเทศ (เฉพาะประเทศที่ ก.พ. กำหนดคะแนนภาษาอังกฤษไว้) ก.พ.มีแนวทางในการพิจารณาอนุมัติโดยจะกำหนดเห็นชอบให้ไปศึกษาในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก ได้ประมาณ ๓ เดือนก่อน (ระยะเวลาที่อนุญาตให้ไปฝึกอบรมภาษาอังกฤษล่วงหน้าได้ไม่เกิน ๔ เดือน) เพื่อผลการศึกษาเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย โดยมีให้ถือเป็นกรณีตัวอย่าง และให้ข้าราชการจัดส่งเอกสารการลงทะเบียนเรียนปริญญาโท/เอกมาให้ส่วนราชการพิจารณาภายในเวลาที่กำหนด เช่น ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณาขยายเวลาศึกษาต่อไปด้วย แต่หากข้าราชการไม่สามารถจัดส่งเอกสารการลงทะเบียนเรียนปริญญาโท/เอกให้พิจารณาภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าว ก็ให้เดินทางกลับประเทศไทยเพื่อเข้าปฏิบัติราชการโดยด่วนต่อไป

*****

๑๙. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาต่อต่างประเทศ หากต้องกลับมาประเทศไทยในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาโดยเหตุใด ๆ และต้องการจะรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการก่อนชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และจะกลับไปศึกษาใหม่โดยไม่ต้องทำเรื่องลาศึกษาอีกได้หรือไม่

คำตอบ: กรณีนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีข้าราชการกลับประเทศไทยชั่วคราว และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการได้ โดยมีการตอบข้อหารือของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนี้

ที่ สร ๐๒๐๒ /๕๘๘๕

ทบวงมหาวิทยาลัย
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา พญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๓๑

เรื่อง ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการกลับประเทศไทยชั่วคราวและรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการเรียน เลขาธิการ ก.พ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมวิเทศสหการ ที่ สร ๑๘๐๔(๒) / ๒๑๗ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๕
ด้วย ขณะนี้มีข้าราชการที่อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ได้รับอนุมัติให้เดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราวเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และขอรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เมื่อครบกำหนดแล้วก็กลับไปศึกษาต่ออีก ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยมีปัญหาในทางปฏิบัติที่จะขอหารือ ดังนี้

๑. การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในระหว่างกลับประเทศไทยชั่วคราวเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ หรือไม่

๒. การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ ถือว่าเป็นการยุติการศึกษาชั่วคราว หรือไม่

๓. หลังจากรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการแล้วจะกลับไปศึกษาต่ออีก จะต้องดำเนินการขออนุมัติใหม่ หรือไม่

๔. ระยะเวลาที่กลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราว สามารถนำมาหักชดใช้ระยะเวลาในการลา
ศึกษาต่อที่จะต้องชดใช้กับทางราชการตามสัญญา หรือไม่

กรณีปฏิบัติของข้าราชการที่ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ตามที่หารือนี้ กรมวิเทศสหการได้
เคยกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้สำหรับผู้รับทุนประเภท ๑ (ข) ดังรายละเอียด ตามหนังสือกรมวิเทศสหการที่
แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยขอได้โปรดพิจารณานำเสนอ ก.ข.ต. ต่อไป
ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) กำแหง สติรกุล

(นายกำแหง สติรกุล)

รองปลัดทบวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. ๒๔๕-๗๙๑๘-๙

*****

สำนักงาน ก.พ. ได้ตอบข้อหารือไปว่า

ที่ นร ๐๗๐๒/๒๓๔๓๕

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการกลับประเทศไทยชั่วคราว และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ
เรียน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม ๐๒๐๒ / ๕๘๘๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๓๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรื้อปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการผู้อยู่ในระหว่างการลา
ศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ และได้รับอนุมัติกลับประเทศไทยชั่วคราว เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์
แล้วขอรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเมื่อครบกำหนดแล้วก็กลับไปศึกษาต่ออีก
รวม ๔ ประเด็นด้วยกัน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เรื่องนี้ สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนตามประเด็นข้อหารือ ดังนี้

๑. ข้าราชการผู้อยู่ในระหว่างการการศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ และได้รับอนุมัติให้เดินทางกลับ
ประเทศไทยชั่วคราวเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ หากรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการใน

ระหว่างกลับประเทศไทยชั่วคราวนั้นไม่ถือว่าข้าราชการผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒

๒. การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการตามข้อหาหรือ ไม่ถือว่าเป็นการยุติการศึกษา

๓. ข้าราชการตามข้อหาหรือ ถือว่าเป็นผู้อยู่ในระหว่างระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ฉะนั้น เมื่อจะกลับไปศึกษาต่อหลังจากเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์เสร็จแล้วตามกำหนด ส่วนราชการเจ้าสังกัดจึงไม่ต้องดำเนินการขออนุมัติให้ไปศึกษาใหม่อีก

๔. ระยะเวลาที่ข้าราชการกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราวตามข้อหาหรือไม่อาจนำมาหักชดใช้ระยะเวลาในการลาศึกษาต่อที่จะต้องชดใช้กับทางราชการตามสัญญา

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อุดล บุญประกอบ

(นายอุดล บุญประกอบ)

รองเลขาธิการ ก.พ.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

กองการศึกษาต่างประเทศ

โทร. ๒๘๑๙๔๕๓

แต่ถ้าการกลับเข้าปฏิบัติราชการข้าราชการมีเจตนาจะยุติการศึกษา สังกัดจะต้องออกคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการและถือว่าข้าราชการกลับเข้าปฏิบัติราชการโดยไม่สำเร็จการศึกษา กรณีเช่นนี้ หากข้าราชการประสงค์จะไปศึกษาต่อจะต้องถือว่าการลาศึกษาเดิมได้สิ้นสุดลงแล้ว และจะต้องดำเนินการตามกระบวนการขอลาศึกษาใหม่ ตามเงื่อนไขของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๒) “เป็นผู้ที่มีวันรับราชการเป็นข้าราชการติดต่อกันมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี...” หรือจะต้องเข้าข่ายตามข้อยกเว้นของ มติ กษต. ในกรณีได้รับทุนจึงจะสามารถขอให้ส่วนราชการพิจารณาอนุญาตให้ไปศึกษาต่อครั้งใหม่ได้

*****

๒๐. คำถาม: ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการยังไม่ครบ ๑ ปี จะสามารถลาไปศึกษาต่อได้หรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ ว่า “ข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

... (๒) เป็นผู้มีวันรับราชการเป็นข้าราชการติดต่อกันมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถ้ามีความจำเป็นอย่างยิ่งส่วนราชการใดจะให้ข้าราชการที่มีวันรับราชการไม่ครบหนึ่งปีไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว”

ดังนั้น โดยหลักการ ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการมายังไม่ครบ ๑ ปี จะขอลาศึกษาต่อไม่ได้ แต่มีข้อยกเว้น ถ้ามีความจำเป็นอย่างยิ่งส่วนราชการก็อาจอนุญาตได้ แต่ทั้งนี้ ข้าราชการผู้นั้นต้องพ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว

ข้อยกเว้นนี้ หากข้าราชการที่ประสงค์จะขอลาศึกษายังไม่พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการจะขอลาศึกษาไม่ได้ เพราะมีระเบียบฯ ข้อ ๑๔ กำหนดไว้ว่า “การให้ข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ จะกระทำมิได้”

*****

๒๑. คำถาม: หากข้าราชการมีความประสงค์จะขอลาไปทำวิจัย ณ ต่างประเทศ จะต้องดำเนินการเช่นใด

คำตอบ: ข้าราชการที่จะขอลาไปปฏิบัติการวิจัยจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ดังนี้

ส่วนราชการเจ้าสังกัดต้องพิจารณาถึงอัตรากำลังที่มีอยู่โดยให้มีผู้อยู่ปฏิบัติงานเพียงพอ ไม่ให้เสียราชการ และไม่ต้องตั้งอัตรากำลังเพิ่ม

ข้าราชการที่จะไปต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องเป็นนักวิจัย
- (๒) มีผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ และได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติแล้ว อย่างน้อย ๒ ผลงาน
- (๓) การวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โครงการหรือแผนงานที่ส่วนราชการดำเนินงานอยู่หรือเตรียมที่จะดำเนินงาน และ

(๔) หัวข้อวิจัย

๔.๑ เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานวิจัยของส่วนราชการนั้นๆ ซึ่งกำหนดผู้รับผิดชอบและมีงบประมาณรองรับชัดเจนหรือ

๔.๒ หากเตรียมที่จะดำเนินการมีแผนงานรองรับที่ชัดเจน ที่จะให้ข้าราชการกลับมาดำเนินการวิจัยต่อไป และ

๔.๓ เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยโดยตรง

๔.๔ อยู่ในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยหรือส่วนราชการ กับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือนิติบุคคลต่างประเทศ โดยเป็นการปฏิบัติการวิจัยซึ่งเจ้าของทุนให้แก่ส่วนราชการโดยตรง

(๕) ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการวิจัยและค่าครองชีพ ตลอดจนค่าพาหนะเดินทางไปกลับ

๕.๑ จะต้องไม่เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ และ

๕.๒ จะต้องไม่เป็นไปในลักษณะว่าจ้าง

(๖) ได้รับความเห็นชอบจากส่วนราชการเจ้าสังกัดแล้ว

ข้าราชการที่จะไปปฏิบัติการวิจัยจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๒) มีวันรับราชการเป็นข้าราชการติดต่อกันมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี แต่ถ้ามีความ

จำเป็นอย่างย้งต้องพ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว

(๓) ส่วนราชการเจ้าสังกัดรับรองว่ามีประสบการณ์ในด้านการวิจัย หรืองานสอน หรือปฏิบัติงาน

รับผิดชอบในเรื่องที่จะทำการวิจัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี และมีความเหมาะสมในการปฏิบัติการวิจัย

(๔) ผู้ที่เคยได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศมาแล้ว จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาให้ไปปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศได้

(๕) ข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการจะไปปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศมิได้

ให้ส่วนราชการรายงานให้สำนักงาน ก.พ. ทราบ ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ผู้มีอำนาจสั่งอนุมัติ โดยส่งเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) โครงการพร้อมทั้งแผนปฏิบัติการวิจัยโดยสมบูรณ์ ซึ่งต้องแสดงกำหนดระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติการวิจัยโดยละเอียด

(๒) บันทึกของส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งแสดงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องให้ข้าราชการไปปฏิบัติการวิจัย ความสอดคล้องของนโยบายรัฐบาล โครงการวิจัยกับแผนงานของหน่วยงาน และโครงการวิจัยที่ระบุรายละเอียดที่ชัดเจนและงบประมาณ รวมทั้งประโยชน์ ที่ทางราชการจะได้รับ

(๓) รายละเอียดข้อตกลงเกี่ยวกับการไปปฏิบัติการวิจัย

(๔) รายละเอียดอัตราค่าจ้างที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่

(๕) ผลงานวิจัยของข้าราชการที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ

*****

๒๒. คำถาม: การนับเวลาชดใช้ทุนของข้าราชการจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่รายงานตัวกลับมาปฏิบัติราชการหรือตั้งแต่วันที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้จบการศึกษาตามที่ระบุในหนังสือรับรอง

คำตอบ: การนับเวลาชดใช้ทุนของข้าราชการจะเริ่มนับเวลาชดใช้ตั้งแต่วันที่ข้าราชการผู้นั้นรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการที่ต้นสังกัดของตน

*****

๒๓. คำถาม: มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้ออกนอกระบบราชการ (อยู่ในกำกับของรัฐ) ข้าราชการจึงลาออกและเปลี่ยนเป็นอัตราพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาแทน อยากทราบว่าในการขอลาศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน ณ ต่างประเทศของพนักงานฯ จะต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่

คำตอบ: ในกรณีนี้ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเป็นลูกจ้างของมหาวิทยาลัย จึงมิใช่ข้าราชการตามความหมายของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ พนักงานฯ จึงไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว แต่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นพิเศษ

อย่างไรก็ตาม หากมหาวิทยาลัยมีความประสงค์จะให้พนักงานฯ ที่ลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ก็อาจทำได้ โดยการขอฝากพนักงานฯ ผู้นั้นให้อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในฐานะบุคลากรภาครัฐ ตามข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยการจัดการการศึกษา ควบคุมดูแล และการให้ความ

ช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ และนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมหาวิทยาลัยจะต้องจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาของบุคลากรภาครัฐที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในต่างประเทศ ให้ สำนักงาน ก.พ. ตามอัตราที่ ก.พ. กำหนดในแต่ละประเทศ ข้อบังคับและอัตราเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการศึกษาในต่างประเทศ ท่านอาจค้นหารายละเอียดได้ที่ www.ocsc.go.th

*****

๒๔. คำถาม: ในกรณีข้าราชการลาไปฝึกอบรม ณ ต่างประเทศใช้ระยะเวลาเพียง ๑-๕ วัน ต้องทำสัญญาหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: ต้องทำสัญญา เนื่องจากตามระเบียบฯ มิได้ระบุว่า ระยะเวลาในการฝึกอบรมนานเท่าใด จึงมีต้องทำสัญญา มีเพียงหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๔๑๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ วางแนวทางปฏิบัติในการจัดทำสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปฝึกอบรม ณ ต่างประเทศระยะสั้นไม่เกิน ๑ เดือน ให้จัดทำเฉพาะสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยไม่ต้องจัดทำสัญญาค้ำประกันแนบท้ายสัญญา

*****

๒๕. คำถาม: กรณีเป็นข้าราชการลาศึกษาฯ ให้ทางสังกัดทำหนังสือถึงโรงพยาบาล เพื่อตรวจสอบสุขภาพ และนำผลตรวจสอบสุขภาพส่งให้ ก.พ. ใช่หรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๕ กำหนดให้ข้าราชการที่จะไปศึกษาต่างประเทศ ต้องผ่านการตรวจร่างกายโดยคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. และส่วนราชการจะต้องส่งผลการตรวจร่างกายและจิตวิทยาของข้าราชการลาศึกษา ณ ต่างประเทศด้วยทุน ๑ (ก) ๑ (ค) และ ๒ ไปให้ ก.พ. ทราบด้วย

ทั้งนี้ โรงพยาบาลศิริราชและสมเด็จพระเจ้าพระยา ภายหลังจากที่สังกัดออกหนังสือมาให้ข้าราชการไปตรวจร่างกายแล้ว โรงพยาบาลศิริราชจะนัดให้ข้าราชการไปรับผลตรวจร่างกาย และนำไปมอบให้ส่วนราชการจัดส่งให้ ก.พ. ทราบ ส่วนการตรวจร่างกายในส่วนภูมิภาค โรงพยาบาลจะส่งผลตรวจร่างกายให้สำนักงาน ก.พ. โดยตรง บางแห่งอาจให้ข้าราชการถือไปมอบให้ส่วนราชการ และให้ส่วนราชการดำเนินการจัดส่งไปให้ ก.พ. ทราบ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ และ ๑๕ ต่อไป

*****

๒๖. คำถาม: กรณีข้าราชการไปสัมมนา ณ ต่างประเทศ จะต้องทำสัญญาและส่วนที่เกี่ยวข้อง เหมือนไปฝึกอบรมหรือไม่

คำตอบ: กรณีการไปสัมมนา ณ ต่างประเทศ ส่วนราชการต้องพิจารณาเบื้องต้นก่อนว่าถือเป็นการไปฝึกอบรมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และ

ดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่ หากมีลักษณะเป็นการฝึกอบรมก็ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการ
ลาฝึกอบรม

*****

๒๗. คำถาม: หากข้าราชการมีความประสงค์จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา ข้าราชการสามารถไปศึกษาใน
มหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่ต้องการได้หรือไม่

คำตอบ: ข้าราชการจะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกาได้ ในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะแล้ว และ
สามารถสืบค้นสถานศึกษาได้จากฐานข้อมูลของ U.S. Department of Education ทั้งในลักษณะของสถาบัน
หรือสาขาวิชาชีพ

*****

๒๘. คำถาม: กรณีเป็นข้าราชการลาศึกษาฯ ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว จะขอไปศึกษา
ปริญญาโทเพิ่มเติมอีก อยากทราบว่าทางราชการมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในเรื่องนี้อย่างไร

คำตอบ: ในกรณีที่สำเร็จปริญญาโทแล้ว หากจะไปศึกษาปริญญาโทเพิ่มเติมอีก จะต้องพิจารณาก่อนว่า เข้า
ตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย
และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการต้องพิจารณาถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ความจำเป็นและความต้องการของทางราชการที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชา และ
ระดับความรู้ที่เหมาะสมแก่หน้าที่ที่กำหนด ซึ่งต้องกำหนดโครงการศึกษาหรือฝึกอบรม และแผนงานหรือ
โครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเป็นการแน่นอน

(๒) สาขาวิชาและระดับความรู้ที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ นั้น ต้องเป็นสาขาและ
ระดับที่ทางราชการต้องการมาก ซึ่งไม่มีการศึกษาในประเทศ หรือมีแต่ยังไม่เพียงพอหรือไม่สูงพอ

หากเข้าตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ส่วนราชการก็อาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาได้ ทั้งนี้
จะต้องเป็นสาขาที่ไม่ซ้ำกับปริญญาโทที่ได้สำเร็จมาแล้ว

*****

๒๙. คำถาม: กรณีที่ผู้รับทุน ก.พ. เป็นข้าราชการ แล้วสอบได้ทุนตามความต้องการของหน่วยงานอื่น
จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ: ก.พ.จะมีหนังสือถึงสังกัดใหม่ให้ดำเนินการรับโอนข้าราชการหลังจากข้าราชการมีสถานศึกษาตอบ
รับแล้ว เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๑๐ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๔ ทั้งนี้ การโอนย้าย
ดังกล่าวจะต้องแล้วเสร็จก่อนที่นักเรียนจะเดินทางไปศึกษา

*****

๓๐. คำถาม: กรณีที่ผู้รับทุนเป็นข้าราชการ แต่สอบได้ทุนตามความต้องการของหน่วยงานที่ไม่ใช่ราชการ
จะสามารถโอนย้ายได้หรือไม่

คำตอบ : ในกรณีเช่นนี้ นักเรียนไม่สามารถโอนย้ายได้ นักเรียนจะต้องลาออกจากหน่วยงานเดิม และจะ
บรรจุในหน่วยงานที่ได้รับทุนภายหลังจากสำเร็จการศึกษาตามที่ทุนกำหนดไว้แล้วเท่านั้น

*****

๓๑. คำถาม: ข้าราชการปฏิบัติงานบริเวณชายแดนจะขอลาไปศึกษา หรือขอใช้เวลานอกเวลาราชการไปศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านได้หรือไม่

คำตอบ: ขอเรียนว่า การที่ข้าราชการปฏิบัติงานบริเวณชายแดนจะขอลาศึกษาต่อต่างประเทศตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือจะขอไปศึกษานอกเวลาราชการในประเทศเพื่อนบ้าน จะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการคือ

๑) หากจะเดินทางไปศึกษานอกเวลาราชการในวันหยุด ข้าราชการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๓ ซึ่งกำหนดว่า “ข้าราชการซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศในระหว่างการลาตามระเบียบนี้ หรือในระหว่างวันหยุดราชการ ให้เสนอขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง”

๒) หากจะขอลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องคือ

ข้อ ๘ กำหนดว่า “การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ให้ส่วนราชการพิจารณาถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ความจำเป็นและความต้องการของทางราชการที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาและระดับความรู้ที่เหมาะสมแก่หน้าที่ที่กำหนด ซึ่งต้องกำหนดโครงการศึกษาหรือฝึกอบรม และแผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเป็นการแน่นอน

(๒) สาขาวิชาและระดับความรู้ที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ นั้น ต้องเป็นสาขาและระดับที่ทางราชการต้องการมาก ซึ่งไม่มีการศึกษาในประเทศ หรือมีแต่ยังไม่เพียงพอหรือไม่สูงพอ ซึ่งโดยปกติจะให้ไปศึกษาได้เฉพาะในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีและไม่สูงกว่าปริญญาโท .....

ข้อ ๑๐ กำหนดว่า “ข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นข้าราชการที่เมื่อศึกษาเสร็จแล้ว จะต้องมามีเวลากลับมาปฏิบัติราชการชดใช้ได้ครบก่อนเกษียณอายุราชการ การชดใช้เวลาราชการนี้ให้รวมถึงการปฏิบัติราชการชดใช้การลาศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยเดิมที่ค้างอยู่ด้วย

(๒) เป็นผู้ที่มีวันรับราชการเป็นข้าราชการติดต่อกันมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถ้ามีความจำเป็นอย่างยิ่งส่วนราชการใดจะให้ข้าราชการที่มีวันรับราชการไม่ครบหนึ่งปีไปศึกษา ณ ต่างประเทศก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว

(๓) เป็นผู้มีความรู้ภาษาต่างประเทศที่จะใช้ในการศึกษานั้นได้ ซึ่งต้องมีความรู้ภาษานั้นๆ ในระดับที่ ก.พ. กำหนด ยกเว้นทุนประเภท ๑ (ข) ให้เป็นไปตามที่สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศกำหนด

(๔) เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์และมีสุขภาพอนามัยดีพอที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศได้ โดยผ่านการตรวจรับรองจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่คณะกรรมการแพทย์

ของ ก.พ. กำหนด สำหรับผู้ไปศึกษาด้วยทุนประเภท ๑ (ข) จะให้แพทย์อื่นที่ทางการของประเทศที่จะไปศึกษา เป็นผู้ตรวจรับรองก็ได้ แต่หากประเทศที่จะไปศึกษามีได้กำหนดให้ต้องตรวจร่างกาย **ต้องผ่านการตรวจร่างกายโดยคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด**

(๕) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่กรณีถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดที่ไม่อยู่ในข่ายต้องรอการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขึ้นเงินเดือน

๓) กรณีที่มีสถานะเป็นข้าราชการลาศึกษา จะเข้าข่ายต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยการจัดการการศึกษา ควบคุมดูแล และการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ และนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ข้อ ๕ ว่า “ ... “สำนักงานผู้ดูแลนักเรียน” หมายความว่า สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงาน ก.พ. ที่ทำหน้าที่ดูแลบุคลากรภาครัฐ และนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ.และให้หมายความรวมถึงสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุล หรือสำนักงานของบุคคลอื่นที่สำนักงาน ก.พ.มอบหมายให้ทำหน้าที่ดังกล่าวด้วย”

(๒) ข้อ ๒๗ (๔) กำหนดว่า “(๔) บุคลากรภาครัฐ และ นักเรียนทุนของรัฐบาลจะเดินทางกลับประเทศไทยหรือเดินทางออกจากประเทศที่กำลังศึกษาหรือฝึกอบรมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากสำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน”

(๓) ข้อ ๒๘ กำหนดว่า “บุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนของรัฐบาลและนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือฝ่าฝืนข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัยตามระเบียบนี้ ต้องได้รับการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษตามความร้ายแรงแห่งกรณีดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นบุคลากรภาครัฐ สำนักงาน ก.พ. หรือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร

(ข) ให้อุดการศึกษา และเดินทางกลับประเทศไทย

(ค) แจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัด ดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย...”

จากระเบียบที่แจ้งให้ทราบทั้งหมด หากข้าราชการจะดำเนินการให้ถูกต้องจะมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก และไม่ควรจะเป็นไปได้ในการอนุมัติให้ข้าราชการไปศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านตามที่ถาม

*****

๓๒. คำถาม: ข้าราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติงานรับราชการมาแล้ว ๓ ปี มีความประสงค์จะไปเรียนต่อแพทย์ที่ประเทศฟิลิปปินส์ สามารถจะขอลาไปศึกษาต่อได้หรือไม่

คำตอบ: ขอคำตอบแยกเป็น ๓ คำตอบคือ

๑. ข้าราชการที่รับราชการมาแล้ว ๓ ปี น่าจะพ้นทดลองปฏิบัติราชการแล้ว ถ้าไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามระเบียบก็น่าจะสามารถลาศึกษาต่อได้

๒. การขอลาศึกษาต่อแพทย์ที่ประเทศฟิลิปปินส์ เท่าที่ทราบมีมหาวิทยาลัยบางแห่งเท่านั้นที่เปิดรับคณะแพทยศาสตร์และการจะไปเรียนในสถาบันใดก็ต้องสอบถามรายละเอียดจากแพทย์สภาก่อนทุกครั้ง

๓. กรณีที่เจ้าพนักงานสาธารณสุข จะขอไปเรียนแพทย์ หากพิจารณาจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ดังนี้

ข้อ ๘ "การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ให้ส่วนราชการพิจารณาถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ความจำเป็นและความต้องการของทางราชการที่จะได้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชา และระดับความรู้ที่เหมาะสมแก่หน้าที่ที่กำหนด ซึ่งต้องกำหนดโครงการศึกษาหรือฝึกอบรม และแผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเป็นการแน่นอน

(๒) สาขาวิชาและระดับความรู้ที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ นั้น ต้องเป็นสาขาและระดับที่ทางราชการต้องการมาก ซึ่งไม่มีการศึกษาในประเทศ หรือมีแต่ยังไม่เพียงพอหรือไม่สูงพอซึ่งโดยปกติจะให้ไปศึกษาได้เฉพาะในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีและไม่สูงกว่าปริญญาโท ..."

จะเห็นได้ว่าขัดกับระเบียบข้อ ๘ อย่างชัดเจน เนื่องจากคุณวุฒิแพทยศาสตร์ ไม่เกี่ยวกับระดับความรู้ที่เหมาะสมแก่หน้าที่ที่กำหนด เพราะตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุข จะอ้างว่าเกี่ยวข้องก็ต้องพิจารณาว่าหากผู้กำหนดตำแหน่งต้องการจะให้ตำแหน่งดังกล่าวใช้ผู้สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์ ก็จะกำหนดเป็นตำแหน่งนายแพทย์ไปแล้ว การกล่าวอ้างว่าเกี่ยวข้องจึงไม่น่าจะสมเหตุผล และหากอ้างได้ว่าตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเกี่ยวข้องก็จะทำให้ทุกตำแหน่งในโรงพยาบาลกล่าวอ้างได้เช่นกัน ซึ่งไม่น่าจะเหมาะสมนัก

ดังนั้น ก่อนจะพิจารณาดำเนินการใดๆ ขอให้หารือเรื่องนี้กับการเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน(ระดับกรมและอาจจะต้องถึงระดับกระทรวง) และผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้นก่อน และขอให้ยึดระเบียบโดยเคร่งครัดโดยเฉพาะในข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ เพราะการวินิจฉัยใดๆ อาจขัดกับระเบียบได้ง่าย

ข้อ ๙ "การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ส่วนราชการเจ้าสังกัดต้องพิจารณาถึงอัตรากำลังที่มีอยู่ โดยให้มีผู้อยู่ปฏิบัติงานเพียงพอ ไม่ให้เสียราชการ และไม่ต้องตั้งอัตรากำลังเพิ่ม"

ข้อ ๑๐ "ข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นข้าราชการที่เมื่อศึกษาเสร็จแล้ว จะต้องมีเวลากลับมาปฏิบัติราชการชดใช้ได้ครบก่อนเกษียณอายุราชการ การชดใช้เวลาราชการนี้ให้รวมถึงการปฏิบัติราชการชดใช้การลาศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยเดิมที่ค้างอยู่ด้วย

(๒) เป็นผู้ที่มิวันรับราชการเป็นข้าราชการติดต่อกันมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ถ้ามีความจำเป็นอย่างยิ่งส่วนราชการใดจะให้ข้าราชการที่มีวันรับราชการไม่ครบหนึ่งปีไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่พ้นการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว

(๓) เป็นผู้มีความรู้ภาษาต่างประเทศที่จะใช้ในการศึกษานั้นได้ ซึ่งต้องมีความรู้ภาษานั้นๆ ในระดับที่ ก.พ. กำหนด ยกเว้นทุนประเภท ๑ (ข) ให้เป็นไปตามที่สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กำหนด

(๔) เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์และมีสุขภาพอนามัยดีพอที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศได้ โดยผ่านการตรวจรับรองจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด สำหรับผู้ไปศึกษาด้วยทุนประเภท ๑ (ข) จะให้แพทย์อื่นที่ทางการของประเทศที่จะไปศึกษาเป็นผู้ตรวจรับรองก็ได้ แต่หากประเทศที่จะไปศึกษามีได้กำหนดให้ต้องตรวจร่างกาย ต้องผ่านการตรวจร่างกายโดยคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด

(๕) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่กรณีถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดที่ไม่อยู่ในข่ายต้องรอการเลื่อนชั้นเงินเดือน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน”

อนึ่ง สถานศึกษาในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ที่ ก.พ. อนุมัติให้ข้าราชการไปศึกษา มี ๙ แห่ง คือ

(๑) University of the Philippines (UP)

(๒) Technological University of the Philippines (TUP)

(๓) Bicol University (BU)

(๔) University of Northern Philippines (UNP)

(๕) Central Luzon State University (CLSU)

(๖) University of Eastern Philippines (UEP)

(๗) Asian Institute of Management (AIM) , Makati

(๘) Mindanao State University (MSU)

(๙) Central Mindanao State University (CMSU)

ทั้งนี้ มีบางแห่งเท่านั้นที่เปิดสอนคณะแพทยศาสตร์ และสถาบันไหนได้รับการรับรองจากแพทยสภาของไทย ขอให้ติดต่อรายละเอียดกับแพทยสภาก่อนทุกครั้ง

กรณีเช่นนี้ แม้แต่หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๕/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ ก็ได้มีการกำหนดไว้ใน

ข้อ ๒ "การให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้ผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณาถึงอัตรากำลังที่มีอยู่ โดยให้มีผู้ปฏิบัติงานเพียงพอไม่ให้เกิดขาดราชการและไม่ต้องตั้งอัตรากำลังเพิ่ม” และ

ข้อ ๔ “ การให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการพิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาวิชาและระดับความรู้ที่ให้ไปศึกษาเพิ่มเติมต้องสอดคล้องหรือเป็นประโยชน์กับงานหรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่ เว้นแต่เป็นการไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจอนุมัติ...”

*****

๓๓. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาระดับปริญญาเอก และสอบเรียบร้อยแล้วทุกอย่าง ระหว่างรอผลสอบ สามารถทำ Post-Doctoral ต่อได้เลย หรือไม่

คำตอบ: หลักการคือ ไม่อนุมัติ แต่ผ่อนผันกรณีเข้าหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) เจ้าสังกัดสนับสนุน ซึ่งโครงการวิจัยเป็นความต้องการของสังกัดเป็นอย่างยิ่งและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ทั้งนี้ ข้าราชการและนักเรียนทุนรัฐบาลจะต้องจัดส่งโครงการวิจัยให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ ของส่วนราชการนั้น ๆ พิจารณา

๒) เป็นการวิจัยสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์

๓) เมื่อคำนวณระยะเวลาที่กลับไปปฏิบัติราชการชัดใช้จากการศึกษาและวิจัย (Post-doctoral) จะต้องกลับไปปฏิบัติราชการชัดใช้ครบไม่เกินอายุ ๖๐ ปี

๔) ระยะเวลาการวิจัยมีกำหนดไม่เกิน ๑ ปี โดยไม่ได้รับค่าใช้จ่ายใด ๆ จากเงินงบประมาณแผ่นดิน

๕) เป็นผู้ที่ไม่ใช่เวลาในการศึกษาเกินกว่าเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดเกินกว่า ๖ เดือน ทั้งนี้ อ.ก.พ.ฯ เห็นชอบให้มอบอำนาจให้เลขาธิการ ก.พ. หรือรองเลขาธิการ ก.พ. ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณา หากอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น และหากรายได้ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ก็สามารถต่อไม่อนุมัติไปได้

	สหรัฐอเมริกา		อังกฤษ
ปริญญาเอก	ไม่เกิน ๖ ปี	ปริญญาเอก	ไม่เกิน ๔ ปี ๖ เดือน
ปริญญาโท-เอก	ไม่เกิน ๖ ปี ๖ เดือน	ปริญญาโท-เอก	ไม่เกิน ๕ ปี ๖ เดือน

(ระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลง สำหรับประเทศอื่น โปรดสอบถาม สำนักงาน ก.พ.)

ทั้งนี้ ขอย้ำว่า สังกัดควรอนุมัติกรณีที่น่าเป็นที่ยอมรับ และเข้าหลักเกณฑ์ทุกข้อ โดยเฉพาะจะต้องมีโครงการวิจัยที่ชัดเจนและใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์และทันสมัยและควรกำหนดเวลาที่อนุมัติตามหลักเกณฑ์ (ไม่เกิน ๑ ปี) เท่านั้น

*****

๓๔. คำถาม: กรณีที่จัดส่งเอกสารประกอบเรื่องของข้าราชการลาศึกษาไม่ครบถ้วนต้องทำอย่างไร

คำตอบ : ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๒ และ ข้อ ๑๓ ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่า

ข้อ ๑๒ “ภายใต้บังคับข้อ ๑๑ การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ด้วยทุนประเภท ๑(ก) หรือทุนประเภท ๑(ค) และการให้อยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อด้วยทุนเดิม เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติได้ส่งอนุมัติแล้ว ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดรายงานให้ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ผู้มีอำนาจอนุมัติส่งอนุมัติพร้อมทั้งแจ้งวันกำหนดเดินทางและส่งเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) หลักฐานการได้รับทุน ซึ่งระบุลักษณะทุน จำนวนทุน และระยะเวลาให้ทุน

(๒) โครงการหรือแนวการศึกษาหรือฝึกอบรมพร้อมหนังสือตอบรับของสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรม

(๓) บันทึกแสดงผลความจำเป็น และความต้องการของทางราชการที่จะต้องให้ข้าราชการผู้นั้นไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ตลอดจนแผนงานหรือโครงการ ที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติราชการตามข้อ ๘

(๔) ผลการตรวจร่างการจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. หรือสถานพยาบาลของรัฐตามที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด

(๕) เอกสารอื่นตามที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๑๓ “การให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศด้วยทุนประเภท ๑(ข) ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัด และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศทำความตกลงกันก่อนโดยส่วนราชการเจ้าสังกัดต้องส่งเอกสารดังต่อไปนี้ เพื่อให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาพิจารณาพิจารณา

(๑) โครงการหรือแนวทางการศึกษาหรือฝึกอบรม เว้นแต่กรณีที่สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเป็นผู้จัดสรรทุนให้เอง

(๒) บันทึกแสดงผลความจำเป็น และความต้องการของทางราชการที่จะต้องให้ข้าราชการผู้นั้นไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ตลอดจนแผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติราชการตามข้อ ๘

เมื่อรัฐบาลต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรต่างประเทศ หรือนิติบุคคลต่างประเทศ ได้อนุมัติให้ทุนหรือให้อยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อด้วยทุนเดิมสำหรับข้าราชการผู้นั้นแล้ว ให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแจ้งไปยังส่วนราชการเจ้าสังกัด เพื่อเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณาเมื่อได้รับอนุมัติแล้วข้าราชการผู้นั้นจึงจะออกเดินทางไปต่างประเทศ หรืออยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อไปได้ แล้วให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งรายชื่อผู้รับทุน พร้อมทั้งระยะเวลาให้ทุนและวันกำหนดเดินทางให้ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมาย และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ผู้มีอำนาจอนุมัติส่งอนุมัติ”

*****

๓๕. คำถาม: ข้าราชการจะขอลาศึกษา ณ ต่างประเทศ แต่ไม่มีผลสอบภาษาอังกฤษตามที่ ก.พ. กำหนดได้หรือไม่

คำตอบ: หากจะลาศึกษาในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ จะต้องมีผลสอบภาษาอังกฤษ ตามมติคณะกรรมการกำหนดโครงการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ (ก.ข.ต.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ได้กำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้ภาษาอังกฤษของข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ดังนี้

๑. ก่อนเดินทางไปต่างประเทศ ข้าราชการต้องมีผลสอบภาษาอังกฤษ ดังนี้

- ผลสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คะแนน (หรือไม่น้อยกว่า ๑๗๓ คะแนน ในระบบ Computer-based Total หรือไม่น้อยกว่า ๖๑ คะแนนในระบบ Internet-based Total) ทั้งนี้ ผลการสอบ TOEFL มีอายุ ๒ ปี หรือ

- ผลสอบ Michigan Test ไม่ต่ำกว่า ๘๐ คะแนน สำหรับผู้ที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา หรือ

- ผลสอบ IELTS ไม่น้อยกว่า ๕.๕ คะแนน สำหรับผู้ที่จะไปศึกษา ณ ประเทศแคนาดา อังกฤษ ออสเตรเลียหรือนิวซีแลนด์ (ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาหลายแห่งใช้ผลสอบ IELTS) ผลการสอบ IELTS มีอายุ ๒ ปี

- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๒/ว.๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๕ ก.พ. ได้กำหนดเงื่อนไขความรู้ภาษาอังกฤษของข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา ว่า จะต้องผลสอบ TOEFL ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ คะแนน หรือผลสอบ Michigan Test ไม่ต่ำกว่า ๘๐ คะแนน ในกรณีที่ข้าราชการสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือโท จากต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ก.พ.ผ่อนผันให้ผู้ยื่นไม่ต้องทดสอบ TOEFL หรือ Michigan Test เว้นแต่สถานศึกษาที่ตอบรับต้องการผลสอบ TOEFL หรือ Michigan Test ข้าราชการดังกล่าวจึงต้องทดสอบ TOEFL หรือ Michigan Test ให้ได้คะแนนตามที่กำหนด และ

- หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๖.๖/ว.๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ก.พ. ได้กำหนดเงื่อนไขความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแคนาดา ว่า จะต้องผลสอบ TOEFL ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ คะแนน หรือผลสอบ IELTS ไม่ต่ำกว่า ๕.๕ คะแนน ยกเว้นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ และสถานศึกษาไม่ต้องการผลสอบภาษาอังกฤษ

๒. การอบรมภาษาก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก

ข้าราชการจะขอไปอบรมภาษาอังกฤษได้ไม่เกิน ๔ เดือน สำหรับผู้ที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย อังกฤษ หรือ นิวซีแลนด์ (กำหนดระยะเวลาฝึกอบรมเป็นไม่เกิน ๔ เดือน เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่สถานศึกษาจัดอบรม)

๓. การอบรมภาษาอังกฤษ

ก.ข.ต. ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาไว้ดังนี้

(๑) อนุมัติให้ไปอบรมภาษาอังกฤษได้หากข้าราชการอยู่ในสายงานครู และอาจารย์ ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการอ่าน แปล และเขียนตำรา รวมทั้งทำงานวิจัย

สำหรับข้าราชการสายงานอื่น ๆ จะพิจารณาเฉพาะรายที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดมีเหตุผลความจำเป็น มีโครงการที่ชัดเจน ที่จะให้ข้าราชการนำความรู้กลับมาใช้ประโยชน์ ในงาน โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ (เพื่อให้สังกัดได้พิจารณาตามเหตุผลความจำเป็น และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ)

(๒) อนุมัติให้ไปอบรมได้เพียงครั้งเดียว โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน

(๓) เมื่อครบกำหนดแล้วให้ข้าราชการเดินทางกลับประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขและข้อกำหนด

ดังนี้

ก) จะขอเปลี่ยนโครงการเป็นฝึกอบรมหลักสูตรอื่นหรือศึกษาต่อมิได้

ข) ภายหลังจากเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว ข้าราชการจะต้องกลับเข้าปฏิบัติราชการครบ ๖ เดือนก่อน จึงจะลาศึกษาหรือฝึกอบรมครั้งใหม่ได้

ค) ยกเว้นการไปฝึกอบรมในลักษณะของการไปเสนอผลงานทางวิชาการ หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ

(๔) ให้ข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย อังกฤษ และนิวซีแลนด์ ซึ่งได้รับการตอบรับให้เข้าศึกษาหลักสูตรปกติแล้ว เข้าฝึกอบรมก่อนเข้าศึกษาหลักสูตรปกติได้ ไม่เกิน ๔ เดือน เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่สถานศึกษาจัดอบรม

*****

๓๖. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาหรือยุติการศึกษาจะต้องเดินทางกลับมารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในกำหนดเวลาอย่างไร

คำตอบ: ตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๗ ระบุว่า ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติหรือเสร็จจากการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงานก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ ต้องรีบเดินทางกลับให้ถึงประเทศไทย และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

(๑) ภายใประยะเวลาไม่เกินยี่สิบวัน สำหรับผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติกรวิจัย เกินหนึ่งปี

(๒) ภายใประยะเวลาไม่เกินสิบวัน สำหรับผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาฝึกอบรม หรือปฏิบัติกรวิจัย เกินหกเดือน

(๓) ภายใประยะเวลาไม่เกินห้าวัน สำหรับผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติกรวิจัย ไม่เกินหกเดือน

(๔) ภายใประยะเวลาไม่เกินสองวัน สำหรับผู้ได้รับอนุมัติให้ไปดูงาน

เมื่อได้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานผล

การศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติกรวิจัย หรือดูงานต่อผู้บังคับบัญชาโดยด่วนต่อไป

ถ้าเกินกำหนดที่แจ้งดังกล่าวแล้วยังไม่เดินทางกลับประเทศไทย อาจถูกดำเนินการทางวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ทางราชการ

*****

๓๗. คำถาม: ข้าราชการไม่ยื่นเรื่องขอขยายเวลาล่วงหน้าก่อนครบกำหนดวันลา

คำตอบ: ตามระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ ๑๗ “ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศจะเปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลา สถานศึกษา หรือฝึกอบรม หรือแนวการศึกษาหรือฝึกอบรม จากที่ได้รับอนุมัติไว้ได้ ต่อเมื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด และได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายสำหรับผู้ไปศึกษา หรือฝึกอบรมด้วยทุนรัฐบาลไทย
- (๒) ผู้มีอำนาจอนุมัติ สำหรับผู้ไปศึกษาหรือฝึกอบรมด้วยทุนประเภท ๑ (ก) และทุนประเภท ๑ (ค) ยกเว้นกรณีตาม (๑)
- (๓) ผู้มีอำนาจอนุมัติ และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสำหรับผู้ไปศึกษา หรือฝึกอบรมด้วยทุนประเภท ๑ (ข)

(๔) ผู้มีอำนาจอนุมัติ สำหรับผู้ไปศึกษาหรือฝึกอบรมด้วยทุนประเภท ๒

เมื่อพิจารณาและดำเนินการไปแล้วเป็นประการใด ต้องแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ทราบเพื่อติดตามผล ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งการ

ข้อ ๑๘ “ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศด้วยทุนใดๆ หากประสงค์จะอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อด้วยทุนประเภท ๒ หลังจากครบกำหนดที่ได้รับอนุมัติแล้ว ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานเกี่ยวกับผลการศึกษาหรือฝึกอบรมที่ผ่านมาแล้ว และคำชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่ออีก ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดพิจารณา โดยปกติไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติไว้เดิมเพื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดจะได้ทำความเห็นรายงานให้ผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณา และรายงานให้สำนักงาน ก.พ. ทราบต่อไป เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งอนุมัติให้อยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อได้เป็นเวลาเท่าใด จึงจะอยู่ศึกษา หรือฝึกอบรมต่อได้ตามระยะเวลาที่ได้รับอนุมัตินั้น

สำหรับข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศด้วยทุนประเภท ๑(ข) ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศก่อนแล้วจึงดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

*****

๓๘. คำถาม: เนื่องจากมหาวิทยาลัยหลายแห่งได้เปิดหลักสูตรโครงการวิจัย(ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์แผน ก.) ซึ่งคุณสมบัติของผู้รับสมัครต้องจบปริญญาโทแผน ข.(สารนิพนธ์)มาแล้วเพื่อปรับวุฒิการศึกษาให้เทียบเท่ากับบุคคลที่จบปริญญาโทวิทยานิพนธ์แผน ก. โดยเมื่อจบหลักสูตรโครงการนี้จะได้รับประกาศสัมฤทธิ์บัตรเพื่อใช้ประกอบยืนยันว่าได้จบปริญญาโทแผน ก.(แต่ไม่ได้รับใบปริญญาเพิ่ม) หากมหาวิทยาลัยออกใบรับรองเพื่อทำโครงการดังกล่าวไว้แล้ว แต่ติดขัดตรงที่ไม่ทราบระเบียบการลาศึกษาต่ออยากทราบว่าลาศึกษาต่อในโครงการวิจัยดังกล่าวเพื่อทำวิทยานิพนธ์ได้หรือไม่ มีระเบียบ กฎ อย่างไร

คำตอบ: ตามคำจำกัดความ การศึกษา หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้ด้วยการเรียนหรือการวิจัย ตามหลักสูตรของสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิชาชีพ เพื่อให้ได้มาซึ่งปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่

ก.พ. รับรอง ดังนั้น เมื่อหลักสูตรโครงการวิจัยเป็นเพียงการทำวิจัย (ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์) และมีได้เพื่อให้ได้มาซึ่งปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรณีการทำวิจัยในกรณีนี้จึงมิใช่การศึกษาตามระเบียบ ทั้งนี้ จะมีลักษณะเป็นการฝึกอบรมการทำวิจัยหรือไม่ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของรายละเอียดหลักสูตรดังกล่าว หรือจะถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาเอกที่จะต้องศึกษาหากมีความประสงค์จะศึกษาระดับปริญญาเอกหรือไม่ ต้องพิจารณาในรายละเอียดของหลักสูตรปริญญาเอกอีกครั้งหนึ่งต่อไป

*****

๓๙. คำถาม: กรณีข้าราชการสำเร็จการศึกษาปริญญาโทแล้วขอไปศึกษา M.Phil จะถือว่าเป็นการศึกษาชั้นปริญญาโทที่เข้าซ้อนกับที่ได้สำเร็จมาแล้วหรือไม่ จำเป็นหรือไม่ที่ต้องเรียนปรับพื้นฐานในสาขาที่สำเร็จมาแล้ว และ สกพ. มีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คำตอบ: กรณีข้าราชการสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทในประเทศแล้ว มีความประสงค์จะไปศึกษาระดับปริญญาเอก ณ สหราชอาณาจักร มีกำหนด ๔ ปี และมหาวิทยาลัยได้ตอบรับให้เข้าศึกษาระดับ M.Phil leading to Ph.D (เทียบเท่าปริญญาโท) มีกำหนด ๒ ปี ก่อน เพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมผู้เรียน หากผลการศึกษาดำเนินการที่มหาวิทยาลัยกำหนด จึงจะสามารถเข้าศึกษาชั้นปริญญาเอกปีที่ ๓ ต่อไปได้นั้น เมื่อมหาวิทยาลัยกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ต้องลงทะเบียนเรียนระดับ M.Phil ก่อน การลงทะเบียน M.Phil จึงเป็นการศึกษาที่ไม่ซ้ำซ้อนกับปริญญาโทที่ข้าราชการสำเร็จการศึกษามาแล้ว

ทั้งนี้ หลักสูตรการค้นคว้าวิจัย (Research Course) ชั้นปริญญาเอก ณ สหราชอาณาจักร จะใช้เวลาศึกษาประมาณ ๓ - ๔ ปี โดยมหาวิทยาลัยจะกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ต้องลงทะเบียนเรียนระดับ M.Phil ก่อน ในปี ๑ - ๒ ซึ่งจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย เพื่อปรับพื้นฐาน พัฒนา และเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีความรู้เข้ามาตรฐาน หากผลการศึกษาดำเนินการที่กำหนด จึงจะได้รับอนุญาตให้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอก (Ph.D) ปีที่ ๒ หรือ ๓ ต่อไปได้

ในกรณีที่ผลการศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดให้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอก แต่หากผลการศึกษายังอยู่ในระดับที่จะได้รับปริญญา M.Phil มหาวิทยาลัยก็จะให้ได้รับวุฒิปริญญา M.Phil ซึ่งเทียบเท่าปริญญาโท

*****

๔๐. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาโดยรับทุนรัฐบาลจีน (CSC) โดยตรงไม่ผ่านส่วนราชการ ขอดถามว่า

๑. จะถือว่าทุนดังกล่าวเป็นทุนประเภทใด
๒. ข้าราชการจะตรวจสุขภาพจากโรงพยาบาลทั่วไปตามแบบฟอร์มของโรงพยาบาลนั้น ๆ ได้หรือไม่
๓. มหาวิทยาลัยในจีนตอบรับไม่ได้ต้องการคะแนนภาษาอังกฤษ ต้องยื่นผลสอบภาษาอังกฤษในการขออนุญาตหรือไม่

คำตอบ:

๑. ทุนที่ได้รับมาโดยไม่ผ่านหน่วยราชการสันนิษฐานได้ว่าเป็นทุนประเภท ๒ หรือทุนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ๑

๒. ข้าราชการต้องผ่านการตรวจร่างกายในโรงพยาบาลที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด และตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนดเท่านั้น ข้าราชการที่จะลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ต้องไปตรวจสุขภาพและตรวจด้านจิตวิทยาในโรงพยาบาลที่ระบุไว้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๘.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๘.๕/๓๕๙ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้ประกาศรายชื่อสถานพยาบาลตามที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ.กำหนด เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของข้าราชการลาศึกษาและนักเรียนทุนรัฐบาล ดังนี้

๑) ตรวจสุขภาพ

- ๑.๑ โรงพยาบาลศิริราช
- ๑.๒ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
- ๑.๓ โรงพยาบาลวชิรพยาบาล
- ๑.๔ โรงพยาบาลรามาริบัติ

๒) ตรวจสุขภาพและตรวจด้านจิตวิทยา

- ๒.๑ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ
- ๒.๒ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
- ๒.๓ โรงพยาบาลราชวิถี
- ๒.๔ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- ๒.๕ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา (หาดใหญ่)
- ๒.๖ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น
- ๒.๗ ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดนครนายก
- ๒.๘ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

๓) ตรวจด้านจิตวิทยา

- ๓.๑ โรงพยาบาลศรีธัญญา
- ๓.๒ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์
- ๓.๓ สถาบันจิตเวชสมเด็จเจ้าพระยา

ทั้งนี้ แบบฟอร์มการตรวจสุขภาพ (Medical Certificate) จะต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. กำหนด ซึ่งท่านสามารถดูรายละเอียดและดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ.

๓. มหาวิทยาลัยในจีนมักใช้ภาษาจีนจึงไม่ต้องการคะแนนภาษาอังกฤษ การพิจารณาต้องขึ้นกับข้อเท็จจริงแต่ละกรณีไป

*****

๔๑. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาจะขอกลับประเทศไทยชั่วคราวและรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ โดยไม่ยุติการศึกษาได้หรือไม่

คำตอบ: กรณีที่ถาม ทบวงมหาวิทยาลัยเคยหารือมายัง สำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับข้าราชการลาศึกษาขอเดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราวเพื่อเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ แต่ได้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราว หากถือว่าการรายงานตัวกลับดังกล่าวเป็นการรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ ระยะเวลาในการลาศึกษาก็จะสิ้นสุดลง และข้าราชการผู้นั้นจะไม่สามารถเดินทางกลับไปศึกษาได้อีก จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการครบ ๑ ปีก่อน จึงจะขอลาศึกษาใหม่ และหรือจะต้องทำเรื่องขอลาศึกษาใหม่ทุกครั้ง กรณีเช่นนี้ จะเกิดปัญหาขึ้นทั้งแก่ตัวข้าราชการเองและส่วนราชการต้นสังกัด ดังนั้น สำนักงาน ก.พ. จึงได้ตอบข้อหารือทบวงมหาวิทยาลัยโดยวางแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

ที่ สร ๐๒๐๒/๕๘๘๕

ทบวงมหาวิทยาลัย
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา พญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๓๑

เรื่อง ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการกลับประเทศไทยชั่วคราวและรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ เรียบน เลขาธิการ ก.พ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมวิเทศสหการ ที่ สร ๐๘๐๔(๒)/๒๑๗ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๕

ด้วย ขณะนี้มีข้าราชการที่อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ได้รับอนุมัติให้เดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราวเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และขอรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เมื่อครบกำหนดแล้วก็กลับไปศึกษาต่ออีก ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยมีปัญหาในทางปฏิบัติ ที่จะขอหารือดังนี้

๑. การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในระหว่างกลับประเทศไทยชั่วคราวเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๑๒ หรือไม่

๒ การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ ถือเป็นกรณียุติการศึกษาชั่วคราว หรือไม่

๓ หลังจากรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการแล้วจะกลับไปศึกษาต่ออีก จะต้องดำเนินการขออนุมัติใหม่ หรือไม่

๔ ระยะเวลาที่กลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราว สามารถนำมาหักชดใช้ระยะเวลาในการลาศึกษาต่อที่จะต้องชดใช้กับทางราชการตามสัญญาฯ หรือไม่

กรณีปฏิบัติของข้าราชการที่ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ตามที่หารือนี้ กรมวิเทศสหการได้เคยกำหนดแนวปฏิบัติไว้สำหรับผู้รับทุนประเภท ๑ (ข) ดังรายละเอียดตามหนังสือกรมวิเทศสหการที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยขอได้โปรดพิจารณานำเสนอ ก.ข.ต.ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) กำแหง สิริกุล
(นายกำแหง สิริกุล)
รองปลัดทบวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

กองการเจ้าหน้าที่
โทร.๒๔๕-๗๙๑๘-๙

*****

๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการกลับประเทศไทยชั่วคราว และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ
เรียน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทบ ๐๒๐๒/๕๘๘๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๓๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรื้อปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการผู้อยู่ในระหว่างการลาศึกษา
ต่อ ณ ต่างประเทศ และได้รับอนุมัติกลับประเทศไทยชั่วคราว เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ แล้ว
ขอรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เมื่อครบกำหนดแล้วก็กลับไปศึกษาต่ออีก
รวม ๔ ประเด็นด้วยกัน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เรื่องนี้ สำนักงาน ก.พ. ขอเรียนตามประเด็นข้อหารือ ดังนี้

๑. ข้าราชการผู้อยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ และได้รับอนุมัติให้เดินทางกลับประเทศ
ไทยชั่วคราว เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ หากรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในระหว่างกลับ
ประเทศไทยชั่วคราวนั้น ไม่ถือว่าข้าราชการผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามระเบียบว่าด้วยการให้
ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๑๒

๒. การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการตามข้อหารือ ไม่ถือว่าเป็นการยุติการศึกษา

๓. ข้าราชการตามข้อหารือ ถือว่าเป็นผู้อยู่ในระหว่างระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา
ณ ต่างประเทศ ฉะนั้น เมื่อจะกลับไปศึกษาต่อหลังจากเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์เสร็จแล้วตาม
กำหนด ส่วนราชการเจ้าสังกัดจึงไม่ต้องดำเนินการขออนุมัติให้ไปศึกษาใหม่อีก

๔. ระยะเวลาที่ข้าราชการกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราวตามข้อหารือ ไม่อาจนำมาหักชดใช้
ระยะเวลาในการลาศึกษาต่อที่จะต้องชดใช้กับทางราชการตามสัญญา

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

อุดล บุญประกอบ

(นายอูดล บุญประกอบ)

รองเลขาธิการ ก.พ.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

กองการศึกษาต่างประเทศ

โทร. ๒๘๑๙๔๕๓

*****

๔๒. คำถาม: แนวในการกำกับดูแลข้าราชการลาศึกษาให้พยายามศึกษาโดยอุตสาหกรรมวิริยะและสำเร็จการศึกษาโดยเร็ว สำนักงาน ก.พ. มีแนวทางปฏิบัติเรื่องนี้อย่างไรหรือไม่

ตอบ: ส่วนราชการที่ต้องกำกับดูแลข้าราชการลาศึกษา ซึ่งจะต้องใช้ความระมัดระวังกำกับให้ข้าราชการไปศึกษาให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด แนวทางในการกำกับดูแลเรื่องนี้หากเทียบเคียงกับแนวทางที่สำนักงาน ก.พ. เคยกำหนดไว้ ส่วนราชการอาจนำการตอบข้อหารือของ สำนักงาน ก.พ. ที่มีต่อสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในสหรัฐอเมริกา ไปใช้เป็นแนวทางได้ ดังนี้

ที่ สร ๐๗๐๒/๕๔๗๑๗

สำนักงาน ก.พ.

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๕

เรื่อง xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ข้าราชการสังกัดกรมxxxxxxxxxxxxxxxxx
เรียน ที่ปรึกษาการศึกษาประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน
อ้างถึง หนังสือสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ที่ สร ๐๗๐๔/๓๐๔๘ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๕
ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งสาเหตุที่ xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ข้าราชการสังกัดxxxxxxxxxxxxxxxxx ลงทะเบียน
ศึกษาเพียงเทอมละ ๖ หน่วยกิต ว่า เนื่องจากรับทุน xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ของ xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
University ซึ่งตามระเบียบของสถานศึกษากำหนดให้ผู้รับทุนลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคละ ๗ หน่วยกิต
พร้อมทั้งขอให้พิจารณาเรื่อง xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx รายงานขอขยายเวลาศึกษาต่ออีก ๒ ปี ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๕ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๗ โดยมีข้อมูลเพิ่มเติมว่า สถานศึกษาได้พิจารณา
โครงการศึกษาของข้าราชการผู้นี้อีกครั้งแล้วกำหนดให้ศึกษาภาค Course Work เพียง ๖๖ หน่วยกิต
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีมติว่า ก.พ. ได้วางหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการผู้ซึ่งลาศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา
ทุกรายต้องศึกษาให้ได้ไม่น้อยกว่าเทอมละ ๙ หน่วยกิต ไว้แล้ว ดังนั้น ถ้าข้าราชการผู้ใดไม่สามารถศึกษาได้
เทอมละ ๙ หน่วยกิต ก็ให้ยุติการศึกษาเดินทางกลับไปปฏิบัติราชการทันที จึงขอให้สำนักงานผู้ดูแล
นักเรียนฯ ถือปฏิบัติตามมติ ก.พ. ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด โดยการติดตามข้าราชการทุกรายให้ศึกษาตาม
หลักเกณฑ์ดังกล่าว สำหรับกรณี xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ก.พ. อนุมัติให้ขยายเวลาศึกษาต่อขึ้นปริญญาเอก
วิชา xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ด้วยทุนส่วนตัว มีกำหนดอีก ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๕ ถึงวันที่
๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๖ โดยมีเงื่อนไขว่าภายในกำหนดเวลาที่อนุมัตินี้ จะต้องศึกษาภาค Course Work ครบ
ตามหลักสูตร และสอบ Comprehensive Exam. ให้ผ่านครบทุกภาค หากสอบไม่ผ่านหรือเลื่อนสอบก็ให้ยุติ
การศึกษาเดินทางไปปฏิบัติราชการทันที และให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ชี้แจงให้ xxxxxxxxxxxx ทราบด้วย
ว่า ก.พ. มีเจตนารมณ์ให้ข้าราชการมาศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น แม้ว่าจะรับทุน xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx หรือทุนอื่นใด
ก็ต้องศึกษาให้ได้เทอมละ ๙ หน่วยกิต เป็นอย่างต่ำ ถ้าปรากฏว่า xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx ไม่สามารถศึกษาได้เทอม
ละ ๙ หน่วยกิต ก็ให้ยุติการศึกษาเดินทางกลับไปปฏิบัติราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป อนึ่ง ขอให้ติดตามการลงทะเบียนศึกษา และผลการการศึกษา
ของ xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx อย่างใกล้ชิด แล้วรายงานให้สำนักงาน ก.พ. ทราบด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

วิลาศ สิงหวิสัย

(นายวิลาศ สิงหวิสัย)

รองเลขาธิการ ก.พ.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

กองการศึกษาต่างประเทศ

โทร. ๒๘๑๔๕๓

*****

๔๓. คำถาม: การกำหนดให้ข้าราชการลาศึกษา ได้รับเงินเดือนเป็นเวลาเท่าใด ส่วนราชการมีแนวทางในการพิจารณาอย่างไร และกรณีที่ขอลาศึกษาในระดับเดียวกันหลายครั้งจะสมควรนับระยะเวลาลาศึกษา โดยได้รับเงินเดือนแยกจากกันได้หรือไม่

คำตอบ: กรณีนี้มีแนวทางการพิจารณาสอดคล้องกับการตอบข้อหารือในอดีตซึ่งส่วนราชการอาจใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาได้ ดังนี้

ที่ กค ๐๕๐๓/๔๒๔๑๕

กระทรวงการคลัง

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๑๐/๑๕๘๑๔ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒

๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ ๐๓/๕๕๔๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกการประชุม ๔ ชุด

ตามที่ขอให้พิจารณาว่า เมื่อประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๖๒ แล้ว ทางราชการยังจะปฏิบัติตามมติ ก.พ. เรื่องแนวทางพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ระดับปริญญาเอก และระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง โดยได้รับเงินเดือนเต็ม ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๑๒/ว.๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และมติ ก.พ. เพิ่มเติมซึ่ง ก.พ. กำลังจะแจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบต่อไปได้หรือไม่ อย่างไร และการนับเวลาไปศึกษาตามนัยมาตรา ๓๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน ฯลฯ มีวิธีการอย่างไร จะต้องนำเวลาไปศึกษาในคราวก่อนมานับต่อเนื่องกันด้วยหรือไม่ อย่างไร นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการรับเงินเดือนของข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษา แต่ข้าราชการจะใช้สิทธินั้นได้ก็ต้องอยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาอนุญาตตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี เพราะเมื่อข้าราชการลาทางราชการต้องสงวนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนไว้เป็นระยะเวลานาน ๆ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการได้

การที่ ก.พ. ซึ่งมีหน้าที่ดูแลและจัดการศึกษามีมติกำหนดแนวทางพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ แต่ละระดับไว้นั้น ก็เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นการเร่งรัดให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษา ใช้เวลาศึกษาในระดับการศึกษาหนึ่ง ๆ ภายในกำหนดเวลาอันสมควร จึงไม่ขัดกับกฎหมาย หากแต่เป็นการเสริมเจตนารมณ์ของกฎหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. กรณีที่ลาไปศึกษาในระดับเดียวกันหลายครั้ง ควรนับเวลาต่อเนื่องกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

มนตรี ดวงเด่น

(นายมนตรี ดวงเด่น)

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองเงินเดือน

โทร. ๒๒๒๗๓๕๐, ๒๒๒๗๓๕๘

*****

๔๔. คำถาม: กรณีข้าราชการสังกัดองค์กรอิสระ (เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง ปช. ปง. สตง. เป็นต้น) ในการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน และปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศ จะต้องส่งเรื่องให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ ตามระเบียบสำนักนายกราชปี ๒๕๔๙ หรือไม่

คำตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๔ กำหนดว่า

"ในระเบียบนี้

...“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการที่อยู่ในสังกัดส่วนราชการ ยกเว้น ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม"

ดังนั้น เมื่อองค์กรอิสระมิใช่หน่วยงานในสังกัดส่วนราชการ ข้าราชการขององค์กรอิสระดังกล่าวจึงไม่ใช่ข้าราชการตามความหมายของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙

แม้จะไม่ใช่ข้าราชการตามระเบียบฯ แต่หากองค์กรอิสระดังกล่าวขอฝากให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรนั้นอยู่ในความดูแลของ ก.พ. ตามข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยการจัดการการศึกษา ควบคุมดูแล และการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ และนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก็อาจจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล และการให้ความช่วยเหลือ ในฐานะบุคลากรภาครัฐที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. และจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อบังคับ หากไม่ปฏิบัติตามอาจมีความผิดทางวินัยได้ด้วย

*****

๔๕. คำถาม: การอนุญาตให้ข้าราชการเดินทางไปศึกษา ฝึกอบรม ในสหรัฐอเมริกา จะต้องจัดทำ Visa ประเภทใด

คำตอบ: การเดินทางไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ สหรัฐอเมริกา หากคำนึงถึงพันธะของข้าราชการที่จะต้องกลับมารับราชการชดใช้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ วีซ่าที่ข้าราชการได้รับจะต้องเป็นวีซ่า J-1 โดยสถานศึกษา/ฝึกอบรม จะต้องออก DS-2019 ให้แก่ข้าราชการเพื่อขอวีซ่า J-1 หากสถานศึกษาออกหนังสือตอบรับเป็น I-20 เพื่อให้ข้าราชการไปขอวีซ่า F-1 พึงระมัดระวังปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา ทั้งนี้ เพราะวีซ่าแต่ละประเภทมีสาระสำคัญแตกต่างกัน กล่าวคือ

การขอวีซ่าเพื่อเข้าสหรัฐอเมริกา สามารถขอได้หลายประเภท เช่น ประเภทนักท่องเที่ยว นักเรียน ฯลฯ แต่สำหรับผู้ที่จะเข้าไปศึกษา/ฝึกอบรมจะขอวีซ่า(นักเรียน) Student Visa) ได้ ๓ ประเภทหลัก ๆ คือ

(๑) F-1 โดยทั่วไป เป็นวีซ่าที่ออกให้นักเรียนทุนส่วนตัว หรือนักเรียนที่ไม่มีข้อมูลผูกพันที่ต้องเดินทางกลับประเทศบ้านเกิดหลังสำเร็จการศึกษาหรือฝึกอบรม

(๒) J-1 คือ วีซ่าสำหรับผู้ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษา/ฝึกอบรมตามที่ระบุใน DS-2019 แล้ว มีภาระผูกพันที่จะต้องเดินทางกลับประเทศบ้านเกิด

(๓) M-1 คือวีซ่าสำหรับนักเรียนสายวิชาชีพ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงประเภทวีซ่าแล้ว ข้าราชการที่จะขอวีซ่าเพื่อเดินทางไปศึกษา/ฝึกอบรมในสหรัฐอเมริกา ควรขอวีซ่าเป็น J-1 เพราะเป็นการแสดงเจตนาชัดเจนว่ามีภาระผูกพันที่จะต้องเดินทางกลับมารับราชการในประเทศไทยหลังจากสำเร็จการศึกษา/ฝึกอบรม แต่หากข้าราชการรายได้ขอหรือพยายามขอวีซ่าเป็น F-1 พึงสันนิษฐานได้ในเบื้องต้นว่า มีเจตนาต้องการจะขออยู่ต่อในประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากสำเร็จการศึกษาหรือฝึกอบรม และมักจะขอเปลี่ยนแปลงวีซ่าจาก F-1 เป็น H-1 เพื่อให้ได้สิทธิในการทำงานและขอสมัคร Green Card เพื่อไปทำงานในสหรัฐอเมริกาต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาคำขอของข้าราชการที่จะไปศึกษา/ฝึกอบรม ณ สหรัฐอเมริกาจะต้องทำความเข้าใจและระมัดระวังในเรื่องการขอวีซ่าของข้าราชการข้างต้น

นอกจากนี้ ขอให้ข้าราชการที่ถือวีซ่านักเรียน J-1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวีซ่าของท่านด้วยว่า ระยะเวลาการอยู่ในสหรัฐอเมริกาอย่างถูกต้อง จะขึ้นอยู่กับหนังสือ DS-2019 ที่สถานศึกษาออกให้เป็นหลัก ดังนั้น แม้วีซ่า J-1 จะหมดอายุลง แต่ตราใบที่ข้าราชการยังลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา ก็ยังถือว่าข้าราชการผู้นั้นยังมีวีซ่าที่จะศึกษา/ฝึกอบรมอยู่ตามกฎหมาย และวีซ่าจะขาดอายุเมื่อข้าราชการผู้นั้นเดินทางออกนอกสหรัฐอเมริกา ดังนั้น ข้าราชการจะต้องระมัดระวังในการขอต่อวีซ่า ดังนี้

- หากประสงค์จะเดินทางกลับไปศึกษา/ฝึกอบรม ณ สหรัฐอเมริกา ต่อเนื่องอีก จะต้องต่ออายุวีซ่าที่ประเทศบ้านเกิด (ประเทศไทย) ให้เรียบร้อยเสียก่อน

- กรณีที่ประสงค์จะไปทัศนศึกษาประเทศต่าง ๆ ระหว่างการเดินทางกลับไปเยี่ยมบ้านที่ประเทศไทย จะต้องกลับมาต่ออายุวีซ่าเข้าสหรัฐอเมริกาที่ประเทศไทยก่อน แล้วจึงค่อยแวะไปทัศนศึกษาระหว่างทางกลับเข้าสหรัฐอเมริกา อย่าไปทัศนศึกษาระหว่างทางกลับไปประเทศไทย เพราะนักเรียนจะไม่สามารถเข้าประเทศที่จะไปทัศนศึกษา เนื่องจากวีซ่าสหรัฐฯ ขาดอายุ

- หากตราประทับวีซ่านักเรียนเป็นประเภทที่ไม่ตรงตามหนังสือ DS-2019 ที่สถานศึกษาออกให้ นักเรียนอาจไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าสหรัฐฯ

- DS-2019 คือ หนังสือที่ออกโดยสถานศึกษาที่ตอบรับให้นักเรียนเข้าศึกษา เป็นหนังสือแสดงการได้รับอนุญาตให้อยู่ในสหรัฐฯ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาตามหลักสูตร หนังสือนี้ต้องมีอายุตลอดระยะเวลาที่ศึกษา) หลังจากเดินทางเข้าสหรัฐฯ แล้ว ข้าราชการ/นักเรียนจะต้องเก็บสำเนาไว้(

ควรจดวันที่หนังสือเดินทาง วีซ่า หรือ DS-2019 จะหมดอายุไว้ และจดวันที่จะต้องยื่นขอต่ออายุ ซึ่งควรเป็นก่อนวันที่หมดอายุอย่างน้อย ๓ - ๖ เดือน และให้ยื่นคำขอตามวันที่จดบันทึกไว้

สำหรับผู้ถือวีซ่านักเรียน ต้องลงทะเบียนเรียนแบบ Full-Time (ยกเว้นภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา และภาคฤดูร้อน เพื่อรักษาสถานภาพของวีซ่า

เอกสารสำคัญอื่น ที่ข้าราชการควรจะนำติดตัวไปกรณีไปศึกษา/ฝึกอบรมต่างประเทศ เช่น ใบปริญญาบัตร หรือ transcriptการศึกษา ใบเกิด หลักฐานเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และหากเดินทางพร้อมคู่สมรส ควร

นำหลักฐานทะเบียนสมรสติดตัวมาด้วย โดยเอกสารที่นำติดตัวมานี้ ให้นำไปแปลเป็นภาษาอังกฤษยังสถาบันที่ได้ผ่านการรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมายให้เรียบร้อย เพราะเมื่อเดินทางผ่านด่านตรวจทางเจ้าหน้าที่อาจสงสัยและขอเอกสารเพื่อจะตรวจสอบ จึงควรเตรียมเอกสารต้นฉบับและฉบับแปลภาษาอังกฤษมาให้พร้อม เพื่ออำนวยความสะดวกและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

การเก็บรักษาหนังสือเดินทางและวีซ่าควรเก็บอย่างดี และเพื่อความรอบคอบ ให้ถ่ายสำเนาเอกสารหน้าที่มีรูปตัวเราติดอยู่ และหน้าที่ได้ประทับตราอนุญาตวีซ่าให้เดินทางเข้าออกสหรัฐฯ และ DS-2019 เก็บไว้แยกจากตัวหนังสือเดินทางด้วย เพื่อจำเป็นต้องใช้ในกรณีเอกสารตัวจริงสูญหาย

*****

๔๖. ข้าราชการลาศึกษาขอกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราวได้หรือไม่

คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาจะขอกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราวเป็นเวลา 6 เดือน เพื่อปฏิบัติงานในโครงการที่ต้องประสานงานกับต่างประเทศ และจะขอกลับไปศึกษาต่อหลังจากปฏิบัติงานในโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นได้หรือไม่

คำตอบ: กรณีเช่นนี้ต้องขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงแต่ละราย กล่าวคือ ข้าราชการลาศึกษารายนั้นจะต้องมีหลักฐานการแสดงความประสงค์ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรว่า การรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ เป็นการกลับเข้าปฏิบัติราชการชั่วคราวโดยส่วนราชการรับทราบและมีคำสั่งที่ชัดเจนว่าข้าราชการรายนั้นจะกลับไปศึกษาต่อ ทั้งนี้เพื่อให้การกลับมาปฏิบัติราชการของข้าราชการรายนั้นสามารถระบุระยะเวลาได้ชัดเจนว่า ข้าราชการรายนี้อยู่ในระหว่างการลาศึกษาในช่วงเวลาใด และกลับมาปฏิบัติราชการในช่วงเวลาใด เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการคำนวณระยะเวลาชดใช้จะได้สามารถคำนวณเวลาลาศึกษาได้ และข้าราชการผู้นั้นเองจะได้ไม่เสียสิทธิในการได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนระหว่างที่กลับมาปฏิบัติราชการ

ทั้งนี้ หากการขอกลับเข้าปฏิบัติราชการไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน จะกลายเป็นว่าข้าราชการรายนี้ขอยุติการศึกษา และขอกลับเข้าปฏิบัติราชการ ซึ่งจะมีผลให้สัญญาลาศึกษาที่ทำไว้จะสิ้นสุดลง และจะต้องเริ่มนับเวลาชดใช้ตั้งแต่วันที่รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ และหากจะขอกลับไปศึกษาต่อก็จะต้องทำเรื่องขออนุมัติลาศึกษาและทำสัญญาใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยระยะเวลาลาศึกษาตามสัญญาจะเริ่มขึ้นใหม่

อนึ่ง หากมีการทำสัญญาใหม่ ระยะเวลาที่จะอนุมัติให้ลาศึกษาได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของหลักสูตรแต่ละราย เพราะระยะเวลาอาจจะต้องนับระยะเวลาต่อเนื่องจากสัญญาเดิม เช่น ลาศึกษาปริญญาโท (ทั่วไป 2 ปี) หรือปริญญาเอก (ทั่วไป 4 ปี) จะสามารถนับระยะเวลาการลาศึกษาครั้งก่อนรวมกับการลาศึกษาครั้งใหม่หรือไม่ ต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริง เช่น หากลาศึกษาปริญญาเอกมาแล้ว 4 ปีและกลับมาปฏิบัติราชการ หากจะขอกลับไปลาศึกษาในสาขาวิชาเดิมส่วนราชการต้องนับระยะเวลาต่อเนื่องว่าได้เคยขอลาศึกษามาแล้ว 4 ปี การลาครั้งใหม่เป็นการลาเกิน 4 ปี ตาม พรฎ.ว่าด้วยการให้ได้รับเงินเดือน มาตรา 33 จะลาศึกษาโดยได้รับเงินเดือนไปไม่เกิน 4 ปี เกินกว่านั้นต้องลาโดยไม่ได้รับเงินเดือน เว้นแต่จะมีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษต้นสังกัดอาจจะอนุมัติให้ได้รับเงินเดือนได้แต่ไม่เกิน 6 ปี

*****

๔๗. คำถาม: ข้าราชการลาศึกษาจะขอลาคลอดบุตรได้หรือไม่

ตอบ: ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 ถ้าข้าราชการลาศึกษาจะขอลาคลอดบุตร จะมีผลให้การลาสิ้นสุดลา เว้นแต่จะดำเนินการขออนุญาตยกเลิกการลาศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าวก่อนและขอลาคลอดบุตรในช่วงเวลาดังกล่าวแทน โดยส่วนราชการจะต้องออกคำสั่งแยกระยะเวลาดังกล่าวให้ชัดเจนเนื่องจากผลของการระบุงเวลาขอยกเลิกการลาศึกษาจะทำให้ระยะเวลาดังกล่าวไม่ต้องนำมานับเป็นระยะเวลาลาศึกษาเพื่อคำนวณวันชดใช้ แต่จะมีผลให้วันที่ขอลาคลอดบุตรต้องปฏิบัติตามระเบียบการลาคลอดบุตรคือจะสามารถขอลาโดยได้รับเงินเดือนไม่เกิน 90 วัน และสามารถลาถึงส่วนตัวต่อเนื่องจากลาคลอดบุตรได้ไม่เกิน 150 วันทำการ

หรือหากข้าราชการที่คลอดบุตรระหว่างการลาศึกษาเลือกที่จะขอพักการศึกษาด้วยเหตุการคลอดเพื่อให้ได้รับเงินเดือนตามสิทธิการลาศึกษา และอาจใช้เหตุการคลอดเป็นเหตุในการขอขยายเวลาศึกษาต่อได้ ระยะเวลาที่พักการศึกษาจะต้องนับเป็นเวลาที่ลาศึกษาเพื่อคำนวณระยะเวลาชดใช้ด้วย

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า เดิมเคยมีแนวความคิดที่จะให้ข้าราชการที่คลอดบุตรระหว่างการลาศึกษา ขอพักการศึกษาชั่วคราวโดยเหตุการคลอดแต่ให้ได้รับเงินเดือนตามสิทธิเช่นเดียวกับข้าราชการขอลาคลอด แนวทางดังกล่าวจะทำให้เกิดปัญหาในการนับระยะเวลาเนื่องจากไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนว่าข้าราชการเริ่มพักการเรียนเมื่อใด และในระหว่างการคลอดในทางปฏิบัติข้าราชการที่มีสุขภาพแข็งแรงหรือมีคนช่วยเหลือยังยังสามารถศึกษาต่อได้โดยไม่ต้องลาหรือพักการศึกษา

ดังนั้น ข้าราชการที่คลอดบุตรจะต้องเลือกว่าจะขอพักการศึกษาหรือไม่ หรือจะขออนุญาตต้นสังกัดเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการลาศึกษาโดยยกเลิกการลาศึกษาในช่วงขอลาคลอดบุตร ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้จะต้องดำเนินการก่อนล่วงหน้า เพื่อให้ส่วนราชการมีคำสั่งเป็นทางการ และป้องกันไม่ให้เข้าข้อต้องห้ามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 ข้อ 19 วรรคท้าย ซึ่งกำหนดว่า “การลาคลอดบุตรคาบเกี่ยวกับการลาประเภทใดซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาประเภทนั้น ให้ถือว่าการลาประเภทนั้นสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอดบุตรตั้งแต่วันเริ่มวันลาคลอดบุตร”

*****